

^ KÜR D xalqı mübariz və qəhrəman xalqdır H.Əliyev

DIPLOMAT

№ 23 (222) 8 - 14 iyul, Tirmeh sal 2013
 Ji meha şubatê sala 2003-a tê weşandin

Həftəlik İctimai-siyasi qəzet
Rojnama heftename civakî û siyasî

Qiyməti: 40 qəpik
 Hêjaye:

**Bilirsən, nə etmiş kürdlər bir zaman?
 Qurtarmış İslamı çox ağır dardan!**

**Qədim Avropanın xaçpərəstləri,
 Yüz illər sındırmış göy məşidləri.**

**Müsəlman keçmişin öyrənsə əgər,
 Kürdün dərgahına daim baş əyər.**

Səbahəddin Eloğlu

Səh. 2

Prezident İlham Əliyev Ağstafaya səfəri çərçivəsində bir sıra tədbirlərdə iştirak edib

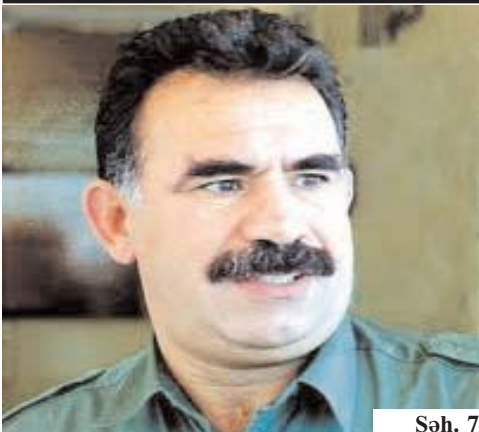
Səh. 9

Barzanî raya siyasiyên derveyê parlemênê wergirt

Səh. 9

Barzanî Bexdayê ye û hevdîtinan dest pê kir

Səh. 7

DTK: Öcalan için uzman doktorlar heyetini oluşturmaya hazırız

Səh. 10

Belarus: Tenê dewleteke Kurdî pirsê çareser dike

Səh.8

Kişanak: KCK tevî guman û hêviyan bi biryarin

Səh.10

Ehmed Tirk: Em ji bo vekirina deriyê Efrînê di nava hevdîtinan de ne

Amerîka piştevaniya hilbijrtinên azad li Kurdistanê dike

Səh. 11

Президент может вернуть в парламент решение о продлении его полномочии на 2 года

Səh. 13

Türkiyə Millət Məclisində dava düşdü

Səh. 3

Ji konfaranse Lozanê û Paxta Sadabadê, pêvajoya qatkirina kurdistanê

Səh. 12

Багдад, Эрбиль и российское оружие

Səh. 15

İşte CHP'nin yeni Kürt raporu

Səh. 5

Səh. 5

Erdoğan: 2014'te üç seçim gelebilir

Səh. 4

Dunya weha kê ra pêwîste Xweda?

Səh. 9

Divê İslamiyên Kurdistanê dersê ji Mursî werbigirin

Səh. 7

Mısır'ın darbesi, Türkiye'nin demokrasi açığı...

Prezident İlham Əliyev Ağstafaya səfəri çərçivəsində bir sıra tədbirlərdə iştirak edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev iyulun 5-də Ağstafaya səfəri çərçivəsində ilk olaraq açıq səma altında

ziyərətqahları və digər infrastruktur obyektlərinin maketləri də onların sırasındadır. Burada, həmçinin Kür və Araz çayları,

bu il başlanmışdır. Binada silah və ov ləvazimatları mağazası, həkim məntəqəsi, silah seçimi və silah, təlimatçılar, paltar seçimi, xüsusi geyim otaqları və kafe var. Xüsusi memarlıq üslubunda inşa olunmuş binada havalandırma sistemi quraşdırılıb. Mərkəzdə müşahidə məntəqəsi, rayonda Olimpiya hərəkatının genişləndirilməsi və idmanın kütləvililiyinin təmin edilməsi məqsədilə olimpiya idman növü olan stend atıcılığı və idman ovçuluq atıcılığı meydançası da tikilir. Peyntbol meydançasında süni maneə və taxta evlərin quraşdırılması başa çatıb. Dövlət başçısı iki komandanın döyüş təlimini, stend atıcılığı və idman ovçuluq atıcılığı məşqlərini izləyib.

Bildirilib ki, mərkəz həm də istirahət və əyləncə məkanı kimi fəaliyyət göstərəcəkdir. Burada idman silahlarından istifadə etməyin xüsusi qaydaları müəyyən edilib. Mərkəz yeniyetmə və gənclərin hərbi vətənpərvərlik tərbiyəsində və hərbi xidmət hazırlıqlarında mühüm rol oynayacaq.

Məlumat verilib ki, atıcılıq idman növünün daha çox yayılmış olan və

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Ağstafa şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidənqurmada sonra istifadəyə verilməsi mərasimində də iştirak edib.

Rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri dövlətimizin başçısını hərətlə qarşılayıblar.

Prezident İlham Əliyev ictimaiyyətin nümayəndələri ilə görüşüb.

Qeyd edilib ki, Ağstafa şəhərinin su təchizatı və kanalizasiya sistemlərinin yenidən qurulması layihəsinin icrasına Prezident İlham Əliyevin müvafiq Sərəncamına əsasən 2010-cu ilin dekabrında başlanılıb.

Layihənin potensialı Ağstafa şəhəri, Xətai qəsəbəsi, Qaçaq Kərəm, Yenigün, Aşağı Kəsəmən və Aşağı Göycəli kəndlərini əhatə edir. Hazırda tikintisi başa çatdırılmış su mənbəyinin potensialı 18 min şəhər və 22 min kənd əhalisinin suya olan tələbatını tam ödəyəcək. Bu da əlavə yaşayış məntəqələrinin sistemə qoşulmasına imkan verir. Laboratoriya quraşdır-

salınan Tarixi və Müasir Abidələr Parkı ilə tanış olub.

Məlumat verilib ki, Tarixi və Müasir Abidələr Parkında bu gün öz inkişaf dövrünü yaşayan Azərbaycanın coğrafi mövqeyi, tarixi abidələri sərgilənir. Məqsəd mədəniyyətimizi və tarixi abidələrimizi təbliğ etməklə yanaşı, Ağstafa şəhərinin simasına yeni memarlıq elementlərini daxil etməkdir.

Bildirilib ki, parkın tikintisinə 2012-ci ilin noyabrında başlanmışdır. İnşaat işləri rayonun imkanları hesabına aparılıb. Ağstafa şəhərinin mərkəzində yerləşən parkın ərazisi 2,5 hektardır. Bu miniatur parkı Azərbaycanı əhatə edən dağ silsilələrini, çay və gölləri, təbiət mənzərələrini xəritə üzərində əks etdirir. Azərbaycanın ayrı-ayrı bölgələrində olan və xalqımızın tarixi keçmişini yaşadan tikililər, abidələr, saray və qala divarları, müqəddəs ziyarətqahlara aid türbə və məscidlər, müasir dövrə aid arxitektura nümunələri yüksək peşəkarlıqla yaradılmışdır. Parkın ərazisində Azərbaycanın məşhur tarixi şəxsiyyətlərinin xatirəsini əbədiləşdirən meşəbə və türbələr, dini-tarixi memarlıq abidələri, məscid və sarayların maketləri quraşdırılıb. Böyük və Kiçik Qafqaz sıra dağları, Naxçıvanın məşhur dağ, qala və

Göygöl və Batabat gölləri, əsas avtomobil və dəmir yolları, yol qovşağı və körpüləri də əksini tapıb. Müasir dövrdə Azərbaycanda inşa olunan və memarlıq üslubu ilə seçilən arxitektura nümunələrinin də parkın ərazisində təsvirləri yer alıb. Parkın ətrafında uzunluğu 160 metr, eni 10 metr olmaqla Xəzər dənizinin təsviri yaradılıb. Ərazidə piyada keçidlərinə qranit döşənməmiş, 5 min kvadratmetr yaşıllıq sahəsi salınmış, müasir işıqlandırma və suvarma sistemləri quraşdırılmışdır. Gecələr hər bir eksponatın ayrıca işıqlandırılması təmin edilib. Məlumat lövhəsində hər bir eksponat haqqında Azərbaycan və ingilis dillərində informasiyalar yazılıb.

Prezident İlham Əliyev parkda yaradılmış şəraiti yüksək qiymətləndirib.

Daha sonra Prezident İlham Əliyev Ağstafa Peyntbol və Atıcılıq Mərkəzində yaradılmış şəraitlə tanış olub.

Bildirilib ki, Ağstafa rayonunun Həsənçay sahilində inşa olunan Peyntbol və Atıcılıq Mərkəzində inzibati bina, atıcılıq tirləri, atəş zonaları, təlim mərkəzləri inşa olunmuşdur. Ərazi abadlaşdırılmış, yaşıllıq salınıb. Burada müasir işıqlandırma sistemi qurulmuş, istirahət üçün hər cür şərait yaradılıb.

Qeyd edilib ki, mərkəzin yaradılmasına

Olimpiya oyunlarına daxil edilən stend atıcılığının öyrədilməsinə də xüsusi yer ayrılıb. Mərkəzin ərazisində Olimpiya yarışlarında təbii olunan və bütün texniki inventarlarla təchiz edilmiş sahə də yaradılıb.

Prezident İlham Əliyev tapşırıq və tövsiyələrini verib.

maları indiki mərhələdə suyun keyfiyyətinin həm beynəlxalq, həm də yerli standartlara tam uyğunluğunu təsdiq edib.

Prezident İlham Əliyev Ağstafa şəhər çirkab sularının təmizlənmə qurğusunun maketinə baxıb.

Sonra dövlət başçısı Ağstafaya suyun verilməsini bildiren düyməni basıb.

İlham Əliyev Qazax sement zavodunun yeni istehsal xəttinin açılışında iştirak etmişdir

Dövlət başçısına məlumat verildi ki, "Akkord Sənaye Tikinti İnvestisiya Korporasiyası" ASC və Azərbaycan Beynəlxalq Bankı ASC-nin Akkord sement zavodunun tikintisi üzrə investisiya layihəsi uğurla reallaşdırılıb. Bu müəssisənin inşasına 2010-cu ildə başlanmışdır. Bildirildi ki, Qazax-Gürcüstan sərhədi avtomagistralından Daş Salahlı kəndinə asfalt yol çəkilib. Bu yolun başlanğıcında quraşdırılan monitorlarda Ulu Öndərin həyat və fəaliyyəti, ölkənin iqtisadiyyatı və regionların inkişafı üçün həyata keçirdiyi ardıcıl tədbirləri əks etdirən videoçarxlar nümayiş etdirilir. Asfalt yolun kənarı ilə zavoda dəmir yolu və 110 kilovoltluq yüksək gərginlikli elektrik xətti çəkilib. Bundan başqa su xətti, suvarma kanalı, seldən mühafizə bəndi və digər qurğular inşa olunmuşdur.

Müəssisənin ərazisində ümummilli lider Heydər Əliyevin abidəsi ucaldılmışdır. Burada orijinal layihə əsasında park salınmışdır. Bu istirahət məkanı müasirliyi ilə diqqəti çəkir. Zavodun ərazisində ümumi sahəsi 4 min kvadratmetrdən çox

olan altımərtəbəli, 56 otaqlı, dördüzlü mehmanxana, müasir avadanlıqla təchiz edilən 250 yerlik üçmərtəbəli yeməkkəna inşa olunmuşdur. Ümumi sahəsi 3400 kvadratmetr olan 69 otaqlı, beşmərtəbəli inzibati binanın tikintisi də tamamlanmışdır. Hazırda ərazidə silsilə qurğular inşa edilir.

Sonra Prezident İlham Əliyev inzibati binada yaradılan şəraitlə tanış oldu. Birinci mərtəbədə ulu öndər Heydər Əliyevin və Prezident İlham Əliyevin ölkəmizin sosial-iqtisadi, o cümlədən regionların inkişafı ilə bağlı həyata keçirdikləri tədbirləri əks etdirən fotoşəxə yaradılmışdır. İnzibati binada işçilərin normal fəaliyyəti üçün hər cür şərait vardır. Burada informasiya-kommunikasiya texnologiyalarının tətbiqinə geniş yer verilmişdir. Dəhlizlərdə Azərbaycanın qədim tarixi, maddi-mədəniyyət abidələri barədə dolğun təəssürat yaradan incəsənət nümunələri də xoş ovqat doğurur. Dövlət başçısına mərkəzi nəzəret otağında müəssisə barədə ətraflı məlumat verildi. Buradakı stendlərdə zavodun texnoloji sxemi, tikinti üzrə investisiya layi-

həsi, baş plan və layihəyə aid digər məsələlər konkret əksini tapmışdır.

Müəssisənin maketi əsasında Prezident İlham Əliyevə bildirildi ki, gündəlik layihə gücü 2500 ton klinker və 1 milyon ton sement olan zavodun inşası iki mərhələdə

aparılır. Birinci mərhələdə sement istehsalı xətti istifadəyə verilir. İkinci mərhələdə isə klinker istehsalı xəttinin tikinti-quraşdırma işlərinin başa çatdırılması nəzərdə tutulmuşdur. Bu ilin martında sement istehsalı xəttinin inşaat və quraşdırma işləri tamamlanmış, avadanlıq üzrə soyuq və isti sınaqlara başlanmışdır. Sınaqlar uğurla yekunlaşmışdır. Müəssisədə bir neçə markada sement istehsal olunacaqdır. Bununla əlaqədar uyğunluq sertifikatları alınmışdır.

Prezident İlham Əliyevə məlumat verildi ki, sement istehsalında istifadə olunan xammalın və hazır məhsulun keyfiyyətinin müntəzəm yoxlanılması üçün zavodda kimyəvi və fiziki laboratoriya quraşdırılmışdır. Laboratoriya gips, əhəng daşı, mergel, gil, vulkan külü, klinker və sementin növlərinin kimyəvi, fiziki və mexaniki sınaqları həyata keçirilir. Dövlət başçısına bildirildi ki, zavodun avtomatik idarəetmə sistemi "SIEMENS" firmasının mütəxəssisləri tərəfindən proqramlaşdırılmış və ən müasir avadanlıqla təchiz edilmişdir. Zavodun idarə edilməsi mərkəzi nəzəret

otajından həyata keçirilir. Prezident İlham Əliyev buradan istehsal xəttini işə saldı. Qeyd olundu ki, zavodun klinker istehsalı bölməsində quraşdırma işləri proqram üzrə davam etdirilir. Bu il həmin istehsal xəttinin işə salınması nəzərdə tutulmuşdur. Müəssisənin ümumi tikinti kompleksinə 49 bina və qurğu daxildir. Bunların 34-ü əsas, 15-i isə yardımçı bina və qurğulardır. Sement istehsalında mineral xammala olan tələbatı ödəmək üçün 452 hektar torpaq sahəsi ayrılıb. Bu layihənin reallaşması ölkəmizin qərb regionunun sosial-iqtisadi inkişafında mühüm rol oynayır. Gündəlik istehsal gücü 2500 ton klinker təşkil edəcək istehsal xətti üçün dağ-mədən, neqliyyat və digər infrastrukturlarda çalışacaq 700 işçinin cəlb olunması nəzərdə tutulmuşdur. İşçilərin əksəriyyətini Qazax rayonunun və yaxın bölgələrin sakinləri təşkil edir. Müəssisə ilə tanışlıqdan sonra Prezident İlham Əliyev zavodun kollektivi və rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdü. Dövlət başçısı çıxış etdi. Sonra AKKORD şirkətinin Direktorlar Şurasının sədri Xaqani Quluzadə və rayon sakini Məmməd Yusifov çıxış etdi. Sonda xatirə şəkilləri çəkdirildi.

Türkiyə Böyük Millət Məclisində qanun müzakirələri zamanı millət vəkili arasında gərginlik

Türkiyə Millət Məclisində dava düşdü

Yaranıb. ANS PRESS-in Türkiyə mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, deputatlar arasında düşən davada bir nəfər yaralanıb. Davaya səbəb Cumhuriyyət Xalq Partiyası (CHP) İstanbul millət vəkili Mahmut Tanalın baş nazir köməkçisi Bekir

Bozdağın üstünə yeriməsi olub. Mahmut Tanalın bu hərəkətdən sonra Ədalət və İnkişaf Partiyasının (AKP) millət vəkili ilə CHP-li vəkili bir-birlərini döyməyə başlayıblar. Nəticədə, AKP Şırnak millət vəkili Mehmet Emin Dindarın qaşığı yarılıb.

Türkiyə Mursidən sonrakı Şərqdə təklənirmi?

Misir prezidenti Məhəmməd Mursinin hakimiyyətdən uzaqlaşdırılmasından sonra dünya ölkələrinin hadisələrə yanaşması xüsusi müzakirə mövzusu oldu. ABŞ başqa olmaqla Qərb ölkələri, Rusiya, o cümlədən əksər ərəb ölkələri "hərbi çevriliş" ifadəsini işlətməkdən yayınmışlar. Türkiyə isə baş verənlərin hərbi çevriliş olduğunu bəyan etdilər. Baş nazir Rəcəb Təyyib Ərdöğan dünya ölkələrinin bu mövqeyindən təəcübünü, bir sözlə, Mursinin gedişindən ciddi narahat olduğunu gizlətmədi. Türkiyənin "Hürriyyət" qəzeti Misirdə Müsəlman Qardaşları iqtidarının devrilməsindən sonra AKP hökumətinin Orta Şərqdə tək qalıb-qalmadığını qiymətləndirib. Publika.Az həmin yazını təqdim edir.

dara gələcək qüvvənin isə ölkədə sabitliyi nə vaxt təmin edə biləcəyi məlum deyil. Bu da Türkiyənin regional strategiyasında Misirlə əməkdaşlıq mövzusunun uzun müddət gündəmə gətirə bilməyəcəyi anlamına gəlir.

Ərdöğanın Qəzza səfəri təhlükədə

lükədə

Mursinin köməyi ilə "Həmas"ın nəzarətindəki Qəzzada fəaliyyətini gücləndirən R.T.Ərdöğanın uzun müddətdir ki, planlaşdırdığı Qəzza səfəri, o cümlədən bir çox planlarını təxirə salına bilər. Xarici İşlər Nazirliyinin səlahiyyətliləri Ərdöğanın Qəzza səfərinin ləğv edildiyi və ya təxirə salındığı kimi xəbərlərin doğru olmadığını bildirirlər. Amma Misirdəki hadisələrin Həmas-Fəth arasındakı inteqrasiya prosesini də təxirə salacağı nəzərə alınarsa, Ərdöğanın Qəzza səfəri üçün lazımı şərtlərin yaranması üçün uzun müddətə ehtiyac olduğunu demək olar. Daha geniş miqyasda edilən dəyərləndirmələrdə isə Türkiyənin Mursidən sonra Orta Şərqdə əməkdaşlıq edə biləcəyi gerçək bir tərəfdarının qalmadığı fikri ön plana çıxır. "Mavi Mərmərə" hücumuna görə İsrailin üzr istəməsinə baxmayaraq Türkiyə-İsrail əlaqələrinin normallaşması bölgənin iki güclü və demokratik ölkəsi arasında əməkdaşlığa maneə törədir. İraqın şie Nuri əl-Maliki rəhbərli ilə məsafəli davranma davam edir, İranın yeni prezidenti Həsən Ruhani ilə münasibətlərin necə olacağı məlum deyil. Bu vəziyyətdə isə Türkiyənin Orta Şərq coğrafiyasında bundan sonra hansı strategiya ilə hərəkət edəcəyi Ankara cavabı istənilən sualların başında gəlir.

Türkiyəni Qərb də tək qoyur?

Suriyada iki ildən çoxdur ki, davam edən vətəndaş müharibəsində Türkiyə ilə birlikdə müxalifətin yanında olan Qətər və Səudiyyə Ərəbistanının Misirdə hərbi çevriliş edən ordunu dəstəkləməsi xüsusi diqqət çəkir. Qətdə liderliyin dəyişməsindən dərhal sonra sərgilənən siyasi davranışın Suriyada əks olunub-olunmaması da maraqlıdır. Türkiyə Xarici İşlər Nazirliyindən bir səlahiyyətli Misirdəki hərbi çevrilişin Suriyaya mütləq təsir edəcəyini, amma bu təsirin necə olacağını deməyin hələ tez olduğunu bildirib.

Qərbin Liviyada ABŞ. səfirinin öldürülməsi, Tunis və Misirdəki inqilablardan nəticəsində iqtidara gələnlərin demokratik qazanclar əvəzinə partiya və fərdi qazanclarla yönəlməsindən narahat olduğunu ifadə edən səlahiyyətli, "Bu prosesləri qiymətləndirirlər, amma hər şeyi yığıdırıb gedəcəkləri anlamına gələn bir vəziyyət yaranıb", - söyləyib.

Jirinovski: "Türkiyədə yeni Atatürk peyda ola bilər"

Rusiyanın Liberal Demokrat Partiyasının sədri Vladimir Jirinovski Misirdə iqtidarın dəyişməsinə müsbət qarşılığını vurğulayaraq Liviyada yeni bir Qəddafinin, Türkiyədə isə yeni bir Mustafa Kamal Atatürkün ortaya çıxma biləcəyini deyib. ANS PRESS

Türkiyə mətbuatına istinadən xəbər verir ki, Jirinovskinin sözlərinə görə, hazırda Misir Türkiyə, Liviya, İraq və Əfqanıstan üçün bir nümunədir. Onun fikrincə, Misirdə gənc nəsillə Məhəmməd Mursinin dövlət idarəciliyinə tab gətirməyəcəkdir.

Türkiyədə etiraz aksiyaları yenidən başladı

Türkiyə polisi İstanbulun mərkəzi meydanı sayılan Taksim

meydanında təşkil olunan etiraz aksiyasını yatırmaq üçün gözyaşardıcı qaz və su şırnağından istifadə edib.

APA-nın yerli mətbuatına istinadən verdiyi xəbərə görə, şəhərin rəsmi qurumlarının aksiyaları yatıracağı barədə xəbərdarlıqlarına baxmayaraq, bu gün Taksim meydanına yenidən min-

lərlə insan toplaşdı. Etirazçılar polislə əhatə olunmuş Gezi parkına girməyə cəhd ediblər. Aksiya təşkilatçılarının sözlərinə görə, bu addımla onlar hakimiyyətə məhkəmənin 3 iyul tarixli qərarını yada salmaq niyyətində olublar. Xatırladaq ki, məhkəmənin qərarı ilə Gezi parkının yenidənqurma layihəsi ləğv olunub.

Ermənistan baş prokuroru Türkiyə və Azərbaycandan torpaq tələb etdi

Ermənistan baş prokuroru Aqvan Ovsepyan Türkiyə və Azərbaycana qarşı torpaq tələbi ilə çıxış edib. Publika.Az-in erməni mətbuatına istinadən verdiyi məlumata görə, Ovsepyan Türkiyədəki erməni kilsəsi və ərazilərini, həmçinin "itirilmiş" torpaqları Ermənistana qaytarılmalı olduğunu bildirib. Qondarma erməni soyqırımının 100-cü ildönümünə hazırlıq xarakteri daşıyan və İrevanda keçirilən konfransda danışan baş prokuror "Türkiyədə qalan kilsə və ərazilər Ermənistan kilsəsinə qaytarılmalı, Ermənistan Respublikası isə itirilən torpaqları geri almalıdır. Bu tələblər hüquqi zəmində olmalıdır", - söyləyib. Azərbaycan da torpaq tələbi ilə çıxış edən Ovsepyan Ermənistanın həm Türkiyə, həm də Azərbaycanla (Naxçıvan bölgəsi) ərazi probleminin olduğunu vurğulayıb. O, "problem" in hüquqi həlli üçün bütün hüquqi dəlillərin yer aldığı iddia ərizəsinin hazırlanması, Birləşmiş Millətlər Təşkilatı və Beynəlxalq Məhkəməyə təqdim edilməsi olduğunu vurğulayıb.

Ermənistan baş prokuroru qondarma erməni soyqırımı qurbanlarının nəvələrinə maddi təminat verilməsini də tələb edib. Baş prokurorun açıqlamasını şərh edən bəzi erməni ekspertləri indiyə qədər üst səviyyəli dövlət səlahiyyətliyə Türkiyədən belə bir torpaq və maddi təminat tələbinin olmadığına diqqət çəkib.

Polislər gözəl qızı iflic etdilər...

"Gezi parkı qurbanı" olan Lobna Allami iflic olmaqla yanaşı gözəlliyini də itirib. İstanbul Gezi Parkı aksiyalarında yaralanan İstanbul ODTÜ Fəlsəfə bölümünün məzununu Lobna Allami 25 gün komada qaldıqdan sonra ayılıb. Türkiyə mətbuatına istinadən verilən məlumata görə, bu müddət ərzində iki dəfə beyin əməliyyatı keçirən 34 yaşlı Lobna iflic olub. Qolunu hərəkət etdirə bilməyən Allami, artıq yaşadığını xatırlamır və danışa bilmir.

Artıq evə buraxılan Lobnaya özündən 2 yaş kiçik bacısı Fətin qulluq edir. O, bacısının qorxunc bir hala düşdüyünü anladığı "Əvvəldən 47 kilo idi. İndi 10 kilo arıqlayıb. Bacımın başında ağır beyin əməliyyatları keçirdiyindən başı keçəl və tikişlərlə doludur. Bu bir yana, dəhşətli odur ki, Lobnanın başının bir tərəfi əyilib. Yəni biber qazının zərbəsindən beyin sümüyü sınıb beyninin içinə girdiyindən onu çıxarmaq üçün bir əməliyyat keçirilib, sonra da beyninə qan sızması səbəbi ilə beynini başqa bir tərəfini açmaq üçün axıdılması üçün əməliyyat olunub. Bu əməliyyatlar gözəl bacımı qorxunc hala salıb, başının bir tərəfində

çuxur yaranıb. Bir dəfə təkidlə dişlərini yumaq istədiyini israr etdi. Bir təhər tualetə apardıq. Özünü güzgüdə görüb qorxdı. Çox ağladı. 5 gün durmadan ağladı. Əsəbləri yerində deyil. 72 saat yatmadığı vaxtlar olur.

Heç nəyi xatırlamır. Hər gün nə baş verdiyini soruşur. Anladırıq, amma hər dəfə unudur. Çox çətin olsa da, bacımın nəfəs almasına belə

sevinirik. Əvvəl böyük bacım idi, indi uşağım oldu..." Anası türk olan fələstin əsilli Lobna Allami 31 mayda etiraz aksiyasının fotolarını çəkərkən polis atdığı biber qazı kapsulu ilə ağır yaralanmışdı. Yaralandıqdan sonra Allaminin Cumhuriyyət abidəsinin önündə yerə titrəyən görüntüləri mediada yayılaraq hər kəsin ürəyini ağrıtmışdı. Lobna Allami elə oradan müalicə üçün Taksim İlk Yardım Eğitim və Araşdırma Xəstəxanasına çatdırılaraq dərhal reanimasiyaya yerləşdirilmişdi.

ictimaipalatka.com

Misir hərbiçiləri geri çəkildilər

Qahirədən dünən gecədən devrilmiş prezident Məhəmməd Mursi tərəfdarlarının keçirdiyi fasiləsiz aksiya hakimiyyətdə olan hərbiçilərin qərarlarına təsir edib. Belə ki, dünən gecə Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin keçmiş rəhbəri Məhəmməd əl-Baradeinin Misirin keçid hökumətinin başçısı təyin olunması barədə xəbərləri rəsmiləşdirib. Ölkənin müvəqqəti prezidentinin informasiya üzrə müşaviri

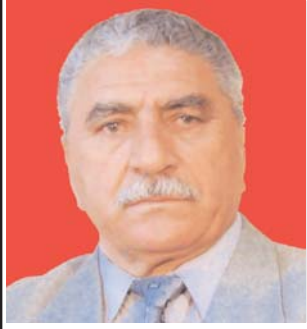
Əhməd əl Müslimaninin sözlərinə görə, AEA-nın keçmiş rəhbəri Məhəmməd əl-Baradeinin Misirin keçid hökumətinin rəhbəri vəzifəsinə təyin olunması, onun namizədliyi ilə bağlı məsləhətləşmələr hələ də davam edir.

«Xeyr, onun təyinatı barədə xəbərlər həqiqətə uyğun deyil. Onun namizədliyi ilə bağlı danışıqlar hələ də davam edir», deyərək Müslimani bildirdi.

Qeyd edək ki, ötən gecə

yayılan məlumatda qeyd olunurdu ki, Məhəmməd əl-Baradei keçid Nazirlər Kabinetinin rəhbəri vəzifəsinə Misirin müvəqqəti prezidenti Ədli Mənsur tərəfindən təyin olunub.

Bariyê Bala

NEHEQ BÊNE ŞÛRÊ HEQE

Hewar, hewar, agir, alav, dîsa ketye Şerqa kale,
Çiya-baniyê welatê me, dîsa diçin dew û qale.
Neyarê har, hemû hevra, êriş dikin ser axa me,
Tew dixwazin jî dirokê, yek car hildin, nav rêçêd me.
Mêrxasêd me, kêr hatiye îdî hestu bûye asê,
Firsed medin, xwînxwarêd har ser axa me bigrin dewşê.
Rabin, rabin, nolî Guhderz, mîna Rustem, bikin qîrîn,
Li meydanê bibin leheng, wek Xanoyê mey çeng zêrîn.
Bibin Qazî, bibin Berzan, nebetilin dozêd giran,
Pêş neyara bisekinin, weke şêra, wek bok-beran.
Şeref, namûs-tacê zêrin, qîreta xas boy mêrane,
Vî welatê meyî lel-durr, derxin destê gur-hirçane.
Xwedê gotîye: "Du cinnetê mine baqî timê hene,
Min herdu jî xuluqandin tenê seva bendê xune".
Ya yekemîn, berê ewil, axa daykê, mala weye,
Ya din mala Rebbê jore – ewa boynet we hemyaye.
Îdî bese, dê-xûşkêd me bêkêr bikin ah û zare,
Ser merzela, goristana, hêsrên şewat bînin xare.
Sexîrê Kurd tamam dinê bigrîn boynet parî nane.
Serê rîya, nav berf-bûza tim bimînin bê xudane.
Agrê Kawe, li ser qotê Zagrosa kal dîsa vêxin,
Welatê xwe aza bikin, neyar altin, revê pêxin.
Êşkê we me, sekê tolav, rodir dibe, tîrsa şevê,
Êvar ku tê, xwe vedşêre, berî gîşka diçe xewê.
Dinya îdî pê hesyaye, kî paqîşe, kî qîrêje,
Mişk hêlînê ku kûr dike, axê ser xwe pir dirêje.
Dest şimitî, pê şimitî, xwe dikare xilaz bike.
Dev şimitî, nav êgir da dibe rijî, xwe red dike.
Rabin, rabin, îro dema xîretêye, xwe medin paş,
Pêş zerpêd we, neyar bila zende bigrin, bimînin faş.

NECÊ SATIM (Ölüm yatağına düşen şuşalı qarının derman pulundan ötrü yeganə Qarabağ xalçasını satmaq istəyən gözüyaşlı qızına dediyison sözləri)

Burda Qarabağı toxumuşam mən,
Bu gül dənizini mən necə satım?
Burda naxış-naxış yanan qəlbimin,
Odu-nu-közünü mən necə satım?

Xalçadan boylanır xarıbülülüm,
Yarı qızılgülüm, yarı bülbülüm.
Oxuyur gül üstə sarı bülbülüm,
Şuşamın yazını mən necə satım?

Dedim qoy tanıtın öz ustadını,
Verdim bu gözələ ömrün dadını.
Kəsdim, «Cıdır düzü» qoydum adını,
Bəs Cıdır düzünü mən necə satım?

Baş-başa dayanıb qartallı dağlar,
Baxan vəcde gələr, zövqündən ağlar.
Burda Molla Pənah nəğməsi çağlar,
Vaqifin sözünü mən necə satım?!

Ağ bulud altında şahinlər uçur,
Yaşıl talalarda əliklər qaçır.
Yayda yuxusundan təzə göz açır,
Qırxqız nərgizini mən necə satım?!

Dağlar cilvələnir min bir boyada,
Bax çıxan günə də, batan aya da.
Tarix kitabımız bu sal qayada
Nahaq qan izini mən necə satım?

Əksini çəkmişəm Turşsu dağının,
Cabbar oylağının, Xan oylağının.
Kirsin, Ziyarətin gəlin çağının
Gülər bənizini mən necə satım?

Qızım, hər əzaba, hər cəfaya döz,
Qoy bir də dilinə gəlməsin bu söz.

Axır yamacların suları göz-göz,
Bulağın gözünü mən necə satım?

Sənə qurban olum, ümidlə yaşa,
Bir gün diləklərin gələcək başa.
Qarabağ behiştir, paytaxtı Şuşa,
Behişt mərkəzini mən necə satım?

Baxa bilməmişəm gözüm dolusu,
Nə deyər bu yurdun eli-ulusu?
Mənə yer üzüdür vətən xalısı,
Bütün yer üzünü mən necə satım?!

12.04.1995

ELİN YUVASI DAĞILDI

Elin yuvası dağıldı,
Ölə bilməm el içində.
Dörd divarın dustağım
Ölürəm panel içində.

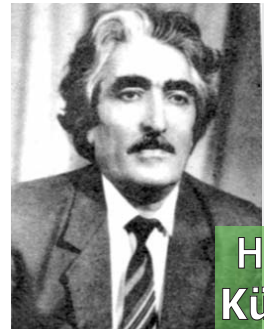
Azalmır dumanım-çənəm,
Xainlər şerimə qənim.
Könlüm sarı simdir mənim,
Sazda – doqquz tel içində.

Ərimir əsarət buzu,
Hər sözüm bir mələr quzu.
Taleyimin dan ulduzu
Axdı qanlı sel içində.

Daşdan-daşa dəydi başım,
Əritdi daşı göz yaşım.
Nə qədər qohum-qardaşım
Getdi bircə il içində.

Dərd məni yanakı süzür,
Dövrən mənə dodaq büzür.
Zalım süd gölündə üzür,
Mənsə yanar göl içində.

Günəşim günorta batdı,
Naləm yeddi göyə çatdı.
Bağırma min tikan batdı,
Gülüm yoxdur gül içində.

Hüseyin Kürdoğlu

Şər gəldi, şeytan doğuldu,
Ümid bulağım soğuldu.
Elin yuvası dağıldı,
Ölə bilməm el içində.

10.01.2003

SÖZ YANINDA AĞDIR ÜZÜM

Yurdumuz dara düşəli
Dərd ilə ortağdır üzüm.
Qoca bir qaya döşündə
Ağ otlu torpaqdır üzüm.

Sevinci xə-t xə-t pozulan,
Qəm dırnağıyla qazılan,
Bir eşqin sirri yazılan
Əzilmiş varaqdır üzüm.

Gözümdə ümid rəyası,
Batın bir günün ziyası.
Budurmu dərdin boyası,
Saralmış yarpaqdır üzüm.

Od qopur sinə dağımdan,
Daş asılır ayağımdan.
Min bir ayna bulağımdan,
Nə vaxtdan uzaqdır üzüm.

Çoxdur yanan mənim təkli,
Ümidlər yanmasın təkli,
Şadam bircə bu sözə ki,
Söz yanında ağdır üzüm.

Dunya weha kê ra pêwîste Xweda?

Ser sere mirovan tim agir diyar,
Dunya weha kê ra pêwîste Xweda?
Bira jî birêra dibe qetilkar,
Dunya weha kê ra pêwîste Xweda?

Te cîhan xuliqand pêşkêş kir me ra,
Mirov tew birane eyan kir me ra,
Lê çima dikîşe xwîn terê behra?
Dunya bi xwîn kê ra pêwîste Xweda?

Bi morek têrorîst qest qerez pir dem,
Bê gune tèn kuştin mirov pêş alem,
Mirov dikin kole mirovan bê xem,
Dunya weha kê ra pêwîste Xweda?

Gellek hê hewcene ji bo pirtî nan,
Lê hinek bi hebûn dijî şadîman,
Gelo dunya meda heyê çend cîhan?
Dunya weha kê ra pêwîste Xweda?

Jîyana bê dadda mirov peritî,
Cîvak tèn guhestin tim bi sosretî,
Di emelanda kê mabin şaşitî,
Dunya weha kê ra pêwîste Xweda?

Tim nezana û xizan hukm dikin dunê,
Însanê bê gune tène kuştinê,
Ji min ra jî ferman hate xwendinê,
Dunya qirêj kê ra pêwîste Xweda?

Çima bê dem, bê gune qut dibin jîn?
Çima bê wede tèn kirin nalîn, şîn?
Çima dunya meda kê mabin xaîn?
Dunya weha kê ra pêwîste Xweda?

Li emelanda zef pirin noqşan,
Şantaja, buxtana dibîzin însan,
Rastî nayê gotin lal dibin ziman,
Dunya bi tirs kê ra pêwîste Xweda?

Barî te ra dike lavaya hercar,
Bila dunya meda tunebin qetilkar,
Dergê xêrê veke tu ber mirovan,
Dunya weha kê ra pêwîste Xweda?

BÊWAR BARÎ TEYFÛRÎ

bewar@inbox.ru

Rehmê tera hertim Bêware guman,
Dunya weha kê ra pêwîste Xweda?

Tariyel Cəlil

BİR MƏŞƏQQƏT SANIRAM

Kirpiklərin nəğmədir, gözlerinden oxunur,
Titrek bir duyğudur o, üreyimə toxunur,
Elə bir baxışdır ki, varlığıma soxulur,
Mənasını duyduqca alışıram, yanırım,
Sənsiz olan günlərimi bir məşəqqət sanıram.

Məhəbbəti kipiyyənlə yazdın mənim köksümə,
Elə bir rəsim çızdın ki, üreyimin üstünə,
Silinməz bir duyğudur kimə verim, bəs kimə?
Lazimsız bir əşya kimi ortalarda qalırım,
Sənsiz olan günlərimi bir məşəqqət sanıram.

Saf qoxulu duyğusan, könüllərdən getməyən,
Oxunmamış romansan, ürəklərdə titrəyən,
Elə bir əsərsən ki, oxunduqca bitməyən,
Səhifələrin bitməyir, varaq layıb, anıram,
Sənsiz olan günlərimi bir məşəqqət sanıram.

Qızmar günəş altında sənsizlikdən donmuşam,
Sənli olan dünyam hanı tənhalıqdan doymuşam?
Xəzan vuran yarpaq kimi saralmışam, solmuşam,
Kövrək bir ağacam gülüm, əylirəm, sınıram,
Sənsiz olan günlərimi bir məşəqqət sanıram.

Küsgünəm, məhəbbətim, sınaq qəlbə əkmışəm,
Bu sevginin acısını piyaləndən içmişəm.
Gözlərinin gözəlliyin gözlərimə çəkmişəm,
Bilginən ey sevgili yar, tək səni seçmişəm,
Həyat sənsiz mənasızdı, alovlanıb, yanırım,
Sənsiz olan günlərimi bir məşəqqət sanıram.

HƏSRƏTİN GECƏMƏ MİN LAYLA ÇALIR

Yalvarıb Tanrıya, əl açdım göyə,
İstədim yuxuma gələsən deyə.
Dönürsən ömrümdə inləyən neyə,
Gözlərim dikilir yollarda qalır,
Həsrətin gecəmə min layla çalır.

Qaranlıq otağı xofun bürüyür,
Xəyalın ömrümü çəkib sürüyür,
Mənə miras qalan eşqin çürüyür,
Yerində dərd-kədərdə bitib ucalır,
Həsrətin gecəmə min layla çalır.

Bilmirəm mən yatım, yoxsa gözləyim?
Qorxuram gələsən, səni görməyim.
Birdən gəlib-gətdin, sonra neyləyim?
Qarıxıq fikirlər ağılımı alır,
Həsrətin gecəmə min layla çalır.

Gözümü yumuram, bəlkə gələsən,
İçimdə həsrəti didib-dələsən,
Mənim çəkdiyimi özün görəsən,
Biləsən, Cəlilin ruhu qocalır,
Həsrətin gecəmə min layla çalır.

SƏNSİZ ÜRƏYİM

Qəlbimdə min həsrət, min hicran yatır,
Laylasız beşikdi sənsiz üreyim.
Min loğman yığılsa çarəsi olmaz,
Yaradı, deşikdi sənsiz üreyim.

Üreyi neşterlə düzəldin tordan,
Süzülür nə qoysam tökülür ordan.
Gülüm, məni qurtar çətindən, dardan,
Dərd yığan yeşikdi sənsiz üreyim.

Necə qıydın, bu hicrana alışam,
Əlim çatmır o əllərdən yapışam,
Ünvanın yox, gələm sənə tapışam,
Ünvarsız eşikdi sənsiz üreyim.

Küskünəm mən, yetişginən dadıma,
Dözmür ürək artıq sənə oduna.
QUMRAL GÖZLÜM, düşürəmmi yadına?
Yollara keşikdi sənsiz üreyim.

MƏN ÖZÜM ÖZÜMDƏ İTMİŞƏM GÜLÜM

Deyirsən:- itirdim özümü səndə,
Mən özüm özümdə itmişəm gülüm.
Əllərin əlimdən üzülən günü,
Tükənib məhv olub bitmişəm gülüm.

Özünü axtarma boşuna məndə,
Ruhum da, cismim də, canımda səndə.
Kaşib qalacaqsan özün görəndə,
Eşqimlə qəlbimdə bitmişəm gülüm.

Niyə məni tənha qoydun, de nədən?
Dərd axışır baş qoyduğun sinədən.
Sevinc məni tərək eylədi o gündən,
Hicrana sarılıb yatmışam gülüm.

Çarəsisən xəstə olan qəlblərin,
Dadı getmir damağımdan ləblərin.
Xeyiri yox, loğman verən həblərin,
İnan ki, dünyadan getmişəm gülüm.

Mən Küskünəm, xatirələr bir bəla,
Busən dönüb dodağımda xar bala.
Görəndə yox, məni duya, ağlaya,
Dərdin biləyindən tutmuşam gülüm.
Mən özüm özümdə itmişəm gülüm!!!

DESİNLƏR

Yoxluğun ağılımı alıb başımdan,
Qorxuram dəliyə, səydi desinlər.
Bəzən utanıram ahıl yaşımdan,
Şərəfsiz libasın, geydi desinlər.

Ruhuma hopduqca başım fırlanır,
Günlərim ötüşür, yaşım fırlanır,
Fələyin atdığı daşım fırlanır,
İstəməm, kiməsə deydi desinlər.

Nə desələr, yenə mənim özünsən,
Düşünən beynimsən, görən gözünsən,
Ağzımda danışan, dinən sözümsən,
Qoy qoca Küskünüm, bəydi desinlər.

Erdoğan: 2014'te üç seçim gelebilir

Başbakan Erdoğan ABD temaları sürerken, gazete yayın yönetmenlerinin gündeme ilişkin sorularını yanıtladı.

Başbakan Erdoğan ABD temaları sürerken, gazete yayın yönetmenlerinin gündeme ilişkin sorularını yanıtladı, "2014'te üç sandık olabilir" mesajı verdi:

"Ben de umudumu yitiriyorum. Şayet sonuç alınmazsa C planı olur, biz kendi taslağımızı sunacağız. Bizim 326 milletvekili var. Biliyorsunuz kapalı oylama olacak. Belki arada parti baskısına rağmen civanmertler çıkar. Referandum gideriz sayıyı bulabilirsek. 2014'te 3 seçim gelebilir."

Erdoğan'a göre, Meclis Başkanı Cemil Çiçek, "Çalışmalar bitti" derse referandum bu yıl sona ermeden de yapılabilir: "Eğer Meclis Başkanı 'bu iş bitti' derse, bu sene de yapabiliriz. Olur olur, olmaz olmaz... Kıyamet kopmaz ama olmazsa... Bugünkü anayasa ile de hizmet sunarız."

İran: Suriye'de askeri gücümüz yok

İran Dışişleri Sözcüsü Abbas Arakçı, "Bizim Suriye'de askeri gücümüz yok, bu sözler provokasyon" dedi. Suriye'nin Dostları toplantısında yapılan, "İran, Suriye'deki askerlerini çeksin" çağrısına Tahran'dan yanıt var.

İran Dışişleri Sözcüsü Abbas Arakçı, "Bizim Suriye'de askeri gücümüz yok, bu sözler provokasyon" dedi.

Arakçı'nın açıklaması İran devlet televizyonunda yayın-

landı. Dışişleri Sözcüsü, Ürdün'de Batı ülkelerinin, "Suriye'de İran ve Hizbullah güçlerinin olduğuna" yönelik sözlerini değerlendirdi.

Arakçı, "Suriye'de İran askerleri hiç olmadı, bu suçlamalar provokasyon amacıyla yapılıyor" dedi.

Hafta sonunda Kuseyr kasabasında yaşanan çatışmalarda Esad askerlerine Hizbullah ve İran askerlerinin destek verdiği ve Hizbullah'ın ağır kayıp verdiği iddia edilmişti.

Rusya, Cenevre'de yapılması planlanan ve rejim unsurlarıyla muhalefeti bir araya getirmesi planlanan toplantıya İran'ın da davet edilmesini talep ediyor, ancak Batılı ülkeler Tahran'ın o masada olmasını istemiyor.

Kışanak: Kandil umutlu olduğu kadar kaygılı

KCK yöneticileriyle görüşmek için Kandile giden DTK ve BDP eşbaşkanları görüşmelerini tamamladıktan sonra dün Hewler'e döndü. Hewler'de bir basın açıklaması yapan BDP eşbaşkanı Gülten Kışanak "KCK yöneticileri sürece ilişkin kararlılıklarının yanı sıra kaygılarını, eleştirilerini ve beklentilerini dile getirdiler" dedi.

KCK yönetimiyle görüşmek için 4 Temmuz günü Güney Kürdistan

üzerinden Kandil'e giden DTK eşbaşkanı Ahmet Türk ve BDP Eş Genel Başkanı Gülten Kışanak'tan oluşan heyet, Kandil'deki temaslarını tamamlayarak dün Hewler'e döndü.

Burada heyet adına basın açıklaması yapan BDP Eşbaşkanı Gülten Kışanak, görüşmelerinin olumlu geçtiğini ve görüşmenin sürece pozitif bir katkı yapmasını beklediklerini söyledi. Hükümet'le de benzer bir görüşme yaptıklarını ve ardından KCK yöneticileriyle görüşme gereği duyduklarını söyleyen Kışanak, sözlerini şöyle sürdürdü: "Biliyorsunuz arka arkaya birkaç talihsiz olay yaşanmıştı. Lice'de gösteri yapan halkın üzerine ateş açılması ve sivil bir yurttaşımızın askerlerin açtığı ateş sonucu yaşamını yitirmesi, yine Diyarbakır'da toplumsal bir gösteriye çok sert müdahale edilmesi ve siyasi olarak söylenen bazı sözler barış süreciyle ilgili bir gerilim ortamı yaratmıştı. Bu nedenle görülen lüzum üzerine biz de hem hükümet ile hem de KCK yöneticileriyle görüşmeler yaptık. Görüşmelerin sürece olum katkı yapacağını umuyoruz."

ÖCALAN DAHA FAZLA İNSANLA GÖRÜŞMELİ

Kışanak, geri çekilme ile ilgili soru üzerine Kandil'deki görüşmelerinde KCK yöneticilerinin kendilerine "biz tarihi bir karar aldık bunun farkındayız. Kararımızın arkasındayız. Bu kararı iletirmek için büyük gayret ve çaba içerisindeyiz. Süreç durmuş değil, iletirmek istiyoruz. Fakat bu kararlılığımızın yanı sıra kaygılarımızı, eleştirilerimizi ve beklentilerimizi de ifade etmek istiyoruz" dediklerini de aktardı. Kışanak, özellikle Abdullah Öcalan ile diyalog ve temasların sınırlı olmasına dikkat çekti. Kışanak, "Sürecin başlamasıyla birlikte Öcalan'ın daha fazla insanla tartışma ve görüşmeler yapması arzu ediliyordu. Ne yazık ki bunlarda partimizin heyetleriyle sınırlı kaldı. O da heyetler çok düzenli gidemiyor, gidildiğinde de heyetlere her defasında müdahale ediliyor. Bütün bunlar bu barış sürecinde üzerinde konuşmamız, tartışmamız ve çözmemiz gereken konular" dedi.

HEYET KDP YETKİLİLERİYLE GÖRÜŞTÜ

Heyet akşam saatlerinde Federal Kürdistan Bölgesi başbakanı danışmanı Sami Herguşi ve KDP politbüro üyesi Kemal Kerküki'yle bir görüşme gerçekleştirdi. Heyet bugün saat 2:30'da da Hewler'den hava yoluyla Türkiye'ye döndü.

İşte CHP'nin yeni Kürt raporu

CHP İnsan Hakları Genel Başkan Yardımcılığı, 224 sayfalık "Toplumsal Barışı Demokrasi ile Güvence Altına Almak" başlıklı taslak rapor hazırladı.

CHP İnsan Hakları Genel Başkan Yardımcılığı, 224 sayfalık "Toplumsal Barışı Demokrasi ile Güvence Altına Almak" başlıklı taslak rapor hazırladı. Raporda, "Dersim arşivlerinin açılması", "Siyasette Dil Yasaklarının Kaldırılması", "Değiştirilen Yer İsimlerinin eski adıyla birlikte kullanılması", "seçim barajının düşürülmesi", "mayınlı arazilerin köylülere dağıtılması önerileri" yer aldı.

CHP Genel Başkan Yardımcısı, İstanbul Milletvekili Sezgin Tanrıkulu'nun, insan haklarından sorumlu milletvekilleriyle hazırladığı taslak raporun bir kısmı basına yansıdı. T24'ten Hülya Karabağlı'nın haberine göre raporda yer alan başlıklar şunlar...

Kürt sorununun çözümü konusunda hükümete yöntem önerisi:

1. Seçim barajı düşürülsün: Seçim Barajının Yüzde 10'dan Yüzde 3'e Düşürülmesine,

2. Siyaset'te dil yasakları kaldırılınsın: Siyasi Partilerin Çalışmalarında Türkçeden Başka Bir Dil Kullanmalarına İlişkin Kanun Teklifi.

3. Hazine yardımı: Seçime Katılan Siyasi Partilere Aldıkları Oy Oranlarına Göre Hazededen Yardım Almalarına İlişkin Kanun Teklifi.

4. Mayınlı araziler köylülere dağıtılsın: Mayınlı Arazilerin Temizlenip Topraksız Köylülere Dağıtılmasına İlişkin Kanun Teklifi.

5. Korucular başka alanlarda istihdam edilsin: Korucuların Yeniden İstihdamı, Sosyal Güvenliklerinin ve Emekli Haklarının Güvence Altına Alınması ve Kaldırılmasına İlişkin Kanun Teklifi.

6. Değiştirilen isimler birlikte kullanılmalı: Adları Değiştirilen Yerleşim Yerlerinin (Köy, Mezra vd.) Eski Adları İle Birlikte Kullanılmasına İlişkin Kanun Teklifi.

7. Travma hatırlatan isimler değiştirilsin: Geçmişte Yaşanan Acı Travmaları Hatırlatan İsimleri Taşıyan Yerlerin Belirlenmesi ve Bu İsimlerin Kaldırılmasına İlişkin Kanun Teklifi.

8. Diyarbakır Cezaevi müze olsun: Diyarbakır Cezaevi'nin İnsan Hakları ve Demokrasi Müzesi'ne Dönüştürülmesine İlişkin Kanun Teklifi- TBMM Başkanlığı'na 11.06.2013 Tarihinde Sunuldu. TBMM İç Tüzüğü'nün 37. Maddesi Uyarınca TBMM

Genel Kurulunda Gündeme Alınarak Görüldü ve AKP Oylarıyla Reddedildi.

9. Newroz resmî bayram olsun: Newroz'un Bayram Olarak Kabul Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi.

10. Halepçe/Enfal katliamı tanınınsın: 16 Mart 1988'de Halepçe'de Gerçekleştir-

ilenEI-Enfal Katliamı'nın Tanınmasına İlişkin Kanun Teklifi.

11. Dersim arşivleri açıklansın: Farklı Kurumlarda Bulunan Dersim Arşivleri'nin TBMM Başkanlığı'nda Toplanarak Araştırmacıların Hizmetine Sunulmasına İlişkin Kanun Teklifi.

12. Köye Dönüş Yasası yeniden düzenlensin: Boşaltılan Yerleşim Yerlerinde Mağdur Olan Vatandaşlara Yardım Yapılmasını Öngören 5233 Sayılı Yasada İyileştirme Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi.

13. İfade özgürlüğünün önündeki engeller kaldırılınsın: İfade Özgürlüğünün Eksiksiz Sağlanması Bağlamında TMK ve TCK'da Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (Ek 14).

14. Yasaksız yeni toplantı ve gösteri yürüyüşleri yasası yapılsın: Yasaksız ve Özgürlükçü Yeni Bir Toplantı ve Gösteri Yürüyüşüne İlişkin Kanun Teklifi-TBMM Başkanlığı'na 04.06.2013 Tarihinde Sunuldu. TBMM İç Tüzüğü'nün 37. Maddesi Uyarınca TBMM Genel Kurulunda Gündeme Alınarak Görüldü ve AKP Oylarıyla Reddedildi.

15. Orantısız güç kullanımı engellensin: Güvenlik Güçlerinin Orantısız Güç Kullanımının Engellenmesine İlişkin Kanun Teklifi.

16. Biber gazı yasaklansın: Güvenlik Güçlerinin Biber Gazı ve İnsan Sağlığına Zararlı Kimyasalları Kullanmasının Engellenmesine İlişkin Kanun Teklifi.

17. Özel Yetkili Mahkemeler kaldırılınsın: Özel Yetkili Mahkemelerin Kaldırılmasına İlişkin Kanun Teklifi.

18. Tutuklama infaza dönüşmesin: Uzun Tutukluluk Sürelerinin Düzenlenmesine İlişkin Kanun Teklifi.

19. Yasadışı dinlemeler engellensin: Hukuk Dışı Takip, Dinleme ve İzlemenin Sınırlanmasına İlişkin Kanun Teklifi.

20. Gizli tanık uygulaması hukuka uygun olsun: Gizli Tanık Uygulamasında Hukuk Dışı ve Adil Yargılamaya İlgili Aykırı Uygulamalara Son Verilmesine İlişkin Kanun Teklifi.

21. Faili meçhul cinayetlerde zaman aşımı olmasın: Faili Meçhul Cinayetlerde ve Kayıp Vakalarında Yakalanmayan Failler Bakımından Zaman Aşımı Hükümlerinin Uygulanmamasına İlişkin Kanun Teklifi.

22. Cezaevlerindeki hukuksuz uygulamalar son verilsin: Cezaevlerinde Hükümlülere Uygulanan Hukuk Dışı Cezaların Engellenmesine Dair Kanun Teklifi.

23. Gözaltında avukat görüşmeleri önündeki engel kaldırılınsın: Gözaltında Avukatla Görüşmenin Sınırlanmasına İlişkin Kanun Teklifi.

24. Cem evleri ibadethane olarak kabul edilsin: Cem Evlerinin İbadethane Olarak Kabul Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi.

25. Van afet bölgesi ilan edilsin: Van Depremi Nedeniyle Van'ın Afet Bölgesi Olarak Kabul Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi.

26. Erciş il olsun: Erciş'in İl Olarak Kabul Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi.

27. Siverek il olsun: Siverek'in İl Olarak Kabul Edilmesine İlişkin Kanun Teklifi.

28. İfade özgürlüğü önündeki yasal engeller kaldırılınsın: İfade ve Örgütlenme Özgürlüğü Engellenen TMK'nin 6. ve 7. Maddelerinin 2., 6. ve 7. Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi.

29. Failin yakalanmadığı ölüm olaylarında zaman aşımı olmasın: Bu yasa teklifi ile kayıp ve faali meçhul cinayetlerin bakımından, failin yakalanmaması durumunda zaman aşımının işlememesi teklif edilmektedir.

30. Nefret suçları para cazasına çevrilmesin, zaman aşımına uğramasın: Nefret Suçlarının ve Ayrımcılığın Önüne Geçilebilmesi İçin Türk Ceza Kanunu'nun 216'ncı Maddesinde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun Teklifi.

4 kişilik BDP heyeti Kandil'de Karayılan'la görüşecek

BDP heyeti, Neçirvan Barzani başta olmak üzere bazı temaslarda bulunacağı daha sonra Kandil'de Murat Karayılan'la görüşeceği ifade edildi. BDP Eşbaşkanı Gültan Kışanak ile Mardin Bağimsız Milletvekili ve Demokratik Toplum Kongresi (DTK) Eşbaşkanı Ahmet Türk, çözüm sürecinde gelinen son aşamayı değerlendirmek üzere dün Federal Kürdistan Yönetimi'nin başkenti Hewler'e gittiler. BDP Grup Başkanvekilleri Pervin Buldan ile İdris Baluken'in de bugün Kışanak ve Türk'e eşlik edecekleri belirtildi. Burada

Kürt yönetimi Başbakanı Neçirvan Barzani başta olmak üzere bazı temaslarda

bulunacağı dile getirilen heyetin, daha sonra Kandil'de Murat Karayılan'la görüşeceği ifade edildi.

Devlet ile Abdullah Öcalan arasındaki görüşmeler uzun bir süredir devam ederken; süreç, Diyarbakır'ın Lice ilçesinde kalekol yapımını protesto eden gruba güvenlik güçlerinin müdahale etmesiyle bir kişinin yaşamını yitirmesiyle sonuçlanan olayların ardından farklı bir boyut kazandı.

Son günlerde hükümet kanadından yapılan açıklamalar ile BDP'nin söylemleri, çözüm süreci konusundaki anlaşmazlığı ortaya koyarken, sürece ilişkin art arda görüşmeler gerçekleştirildi.

Remzi Budancir'in Taraftaki haberine göre, yoğun görüşme trafiği Önce; BDP Eşbaşkanı Selahattin Demirtaş ile Grup Başkanvekilleri İdris Baluken ve Pervin Buldan, 19 Haziran'da Adalet Bakanı Sadullah Ergin ile görüştü.

Görüşmenin ana gündemi çözüm süreci ve bu kapsamda, BDP'nin hükümete ilettiği 25 maddelik demokratikleşme reform paketi oldu. Daha sonra; Demirtaş ile Buldan, 24 Haziran'da Öcalan ile görüşmek üzere İmralı'ya gitti.

2 Temmuz'da ise Ankara'da, Adalet Bakanı Ergin, İçişleri Bakanı Muammer Güler ve Milli Savunma Bakanı İsmet Yılmaz, Buldan ve Baluken ile mini bir zirve yaptı.

Zirvenin ana gündem maddeleri, "Lice, çözüm süreci ve süreçte atılması gereken adımlar ile sürece yönelik olası sabotaj girişimleri" oldu. Ve BDP'liler, dün de Federal Kürdistan'a gittiler. Heyetin; PKK yöneticileriyle, "çözüm sürecinde gelinen aşamayı, Öcalan ve bakanlarla yapılan son görüşmelerin detaylarını, Lice'de yaşananları" görüşeceği belirtildi. Bu arada BDP heyetinin, önümüzdeki hafta içerisinde Ankara'da yeniden bakanlarla biraraya gelmesi bekleniyor.

BDP 'sıra hükümette' diyor, ancak...

Süreç için 25 maddelik "yol temizliği" önerisinde bulunan BDP; KCK'luların tahliyesini, TMK'nın kaldırılmasını, Türk Ceza Kanunu ile Seçim Yasası'nda değişiklik yapılmasını ve seçim barajının düşürülmesini istiyor. AKP ile sürece ilişkin bir komisyon kurulabileceğini de belirten BDP; hasta tutukluların tahliyesi, koruculuk sisteminin kaldırılması ve karakol yapımının durdurulması gibi konularda yasal düzenlemeye gerek olmadığını ifade ediyor. BDP, süreçte sıranın hükümetin atacağı adımlarda olduğunu belirtiyor ve "Hükümet, başta anayasa olmak üzere radikal reformları yapmalı" diyor. Çözüm sürecinin gidişatını ve PKK'lilerin çekilmesini dikkate takip eden hükümet ise henüz ikinci aşamaya geçilmediğini düşünüyor.

Mısır'da Darbe ile Yönetim'den Uzaklaştırılan Müslüman Kardeşler Hareketi'nin (İhvan-ı Müslimin) Kürtlere Bakışı...

1945 yılında vuku bulan Barzani ayaklanması esnasında cemaatin kurucusu şehit Hasan el-Benna Irak hükümetine, Kürt sorununun silah ve baskı yoluyla değil; diyalog,

Mısır'daki Müslüman Kardeşler Hareketinin Kürtlere Bakışı

eşitlik ve haksızlığın kaldırılması yoluyla çözülmesini isteyen bir telgraf mektubu göndermiştir. Telgrafta daha sonra Üstad el-Benna'nın "Kardeşleri olan Kürtlere yönelik herhangi bir olumsuz duygu beslemediğini ve kıyımlarının / mücadelelerinin, emri bil-maruf ve nehy anil-münker çerçevesinde gerçekleştiği" görüşüne yer verilir. Mısır'da Darbe ile Yönetim'den Uzaklaştırılan Müslüman Kardeşler Hareketi (İhvan-ı Müsliminin) Kürtlere Bakışı: Kürt meselesi zannedildiği gibi sadece Türkiye'de cereyan eden bir hadise değil aksine bir kelebeğin dört kanadı gibi dört ayrı coğrafyada (Türkiye, İran, Irak ve Suriye) tüm yakıcılığıyla uzun yıllardır mevcudiyetini devam ettiriyor.

Mısır merkezli İhvan-ı Müslimin hareketi de bu yakıcı sorunla yüzleşmekten kaçınmamış, kurucusu şehit Hasan el-Benna'dan bugüne dek sorunla ilgili görüşlerini, çözüm önerilerini kamuoyuna sunmuş ve hatta somut adımlarını hayata geçirmeye çalışmıştır.

İhvan hareketinin Kürt sorunuyla ilgili düşüncelerini ve somut yaklaşımlarını anlamamıza olanak sağlayan bir metin üzerinden konuya giriş yapmak istiyorum. İhvan-ı Müslimin'in resmi web sitesinde yayınlanan bu metin Hasan el-Benna, İhvan Heyetleri ve Genel Müşid Muhammed Mehdi Akif'in Kürt sorunuyla alakalı görüşlerini ihtiva etmektedir. Aşağıya alacağımız ifadelerde tırnak içinde ve koyu olarak yazılan satırlar ilgili belgeden tercüme edilmiştir.

"1945 yılında vuku bulan Barzani ayaklanması esnasında cemaatin kurucusu şehit Hasan el-Benna Irak hükümetine, Kürt sorununun silah ve baskı yoluyla değil; diyalog, eşitlik ve haksızlığın kaldırılması yoluyla çözülmesini

isteyen bir telgraf mektubu göndermiştir. Telgraf mektubu İhvan-ı Müslimin dergisinde yayınlanmış bulunmaktadır."

Yollanan telgraf iki açıdan önemlidir. Birincisi, görüldüğü gibi telgraf Irak hükümetine ithafen yazılmıştır. Dolayısıyla Hasan el-Benna, Kürt sorununda şiddeti bir çözüm/tasfiye

aracı olarak kullananın Irak hükümeti olduğunu belirtmiştir. Bu yaklaşım aslında Kürtler'in mazlumiyetine atıfta bulunmakta ve Hasan el-Benna'nın Kürt sorununda asıl problem kay-

nağı olarak iktidarları gördüğünü göstermektedir.

İkinci husus ise cemaatin şiddet karşıtı genel duruşu Kürt meselesine de teşmil edilerek şiddetsizlik ortamı oluşturulmaya çalışılmış ve bu ortamın oluşturulması için gerekli önerilerde bulunulmuştur. Üstad Benna'ya göre Kürt meselesinde çözüm şiddet üzerinden değil diyalog ve adalet üzerinden işletilmelidir. Ele alınan bu husus şiddet yolu ile elde edilmiş kazanımlardan daha fazlasının diyalog ve eşitlik temelli bir çizginin izlenmesi halinde elde edileceği öngörüsünü de içermektedir. Telgrafta daha sonra Üstad el-Benna'nın "Kardeşleri olan Kürtlere yönelik herhangi bir olumsuz duygu beslemediğini ve kıyımlarının / mücadelelerinin, emri bil-maruf ve nehy anil-münker çerçevesinde gerçekleştiği" görüşüne yer verilir. İhvan-ı Müslimin'in Kürt meselesine yönelik bu yakın ilgisi Hasan el-Benna'nın şehadetinden sonra da devam etmiştir. 1960'ların ortalarına doğru İhvan liderlerinden oluşan bir heyet Molla Mustafa Barzani'yi ziyaret etmiştir. Bu ziyareti önemli kılan birkaç fak-

tör vardır. Bunların başında ise Barzani ailesinin dinsel kökeniyle ilgili ortaya atılan iddialara bir cevap teşkil etmesi gelmektedir. Bilindiği üzere kimi İslamcılar'ın da sahiplendiği bu iddialarda Barzani ailesi kriptoyahudi olarak kabul edilmektedir. Dolayısıyla İhvan liderlerinin

Molla Mustafa Barzani ile yaptıkları bu görüşme ve görüşme sonunda Mustafa Barzani'nin söyledikleri bu iddiayı geçersiz kılmaya yetmektedir.

Görüşmeyi önemli kılan diğer faktör ise İhvan hareketinin bağımsız Kürdistan hakkındaki görüşlerinin deklare edilmesidir. İhvan heyeti bağımsız, ulusal bir Kürdistan hususunda rezerv koyucu bir pozisyonadadır. Ümmetin düşünsel ve coğrafik bütünlüğüne vurgu yapan heyet, Molla Mustafa Barzani'ye açıkça bağımsızlıktan/bölünmeden yana olmadıklarını açıklarken aynı zamanda "Kürdistan'ın siyasi, dinsel, idari, kültürel haklarının elde edilmesinde ve Irak bütçesinden kendilerine uygun pay ayrılmasının gerçekleşmesinde" önemli bir rol oynamışlardır. Bağımsızlıkla ilgili bu görüşlerin aktarılmasından sonra kısmi bir mutabakatsızlık hali yaşanmış, fakat sonunda Molla Mustafa Barzani "bu buluşma esnasında İhvan'ın çalışmasını anlayışla karşılayıp onlara teşekkür etmiştir.

Daha sonraki dönemlerde ise meselenin teorik boyutlarının yanında İhvan hareketinin pratik adımları ön plana çıkmaya başlamıştır. Söz konusu belgede bu pratik adımlarla ilgili olarak şu satırlar ön plana çıkmaktadır:

"İhvan heyetleri, Irak ve Körfez'de seneler boyunca devamlı dolaştılar. Son senelerde İhvan'ın bizzat veya başka vasıtalarla Kürdistan'a yaptığı kabarcık insani yardımlar, onların teveccühünün doğruluğuna ve Kürt sorunu açısından onları kontrol eden olumlu ruhun doğruluğuna delildir. Onlar nice mescidi bina etmiş, nice yetimi beslemiş, nice hastalığın tedavisini yapmışlardır. Bu bir minnet değildir. Bilakis İhvan'ı harekete geçiren imanın hareket

noktalarını bilmeyenlere bir bilgi vermedir."

Tarihi açıdan İhvan hareketinin Kürt meselesine bakış açısı kaba hatlarıyla yukarıda aktardığımız seyirde devam etti. Bu noktada aklımıza başka bir soru takılıyor. Acaba günümüzde cemaatin Kürt meselesine bakış açısı hangi minval üzere yürüyor? Bu sorunun cevabına İhvan-ı Müslimin'in genel müşidi Üstad Muhammed Mehdi Akif'in bir röportajında rastlıyoruz. Röportajda Akif aynen şunları söylüyor:

"...Türkiye'yle temas kuruyorum ve diyorum ki: Ey kardeşim (Başbakan'a hitaben), siyonistlerin Müslümanları öldürdüğü yolla senin Kürtleri öldürmen caiz değildir. Bunlar (Kürtler) senin gibi Müslüman'dırlar. Gerçekte, ben İslami ve insani gerekliliğe Erdoğan gibi uyan bir insan bulamadım. Bu uyarıdan sonra onu (başbakanı) 'savaştan Kürtlerin sorunlarını bitirmeyeceğini' ifade ederken gördüm."

Görüldüğü gibi 1945 yılında Hasan el-Benna'nın Irak hükümetinin Kürt meselesinde şiddet yanlısı tavrını eleştiren ve bunun yerine diyalog ve adalet temelli bir çözüm tavsiye eden çağrısı günümüzde de Üstad Akif tarafından aynı şekilde Türkiye Cumhuriyeti başbakanına yapılmaktadır. Üstad Akif'in Türkiye'de devletin Kürtlere yönelik şiddet yanlısı politikalarını "siyonist bir yöntem" olarak görmesi de kuşkusuz ki kayda değer bir vurgulamadır. Üstad Akif'in ifadelerinin açılım sürecinin başlamasında etkili olup olmadığını bilemiyoruz. Lakin başbakanın "kadın da olsa çocuk da olsa emniyet güçlerimiz gereğini yapar" şeklindeki militarist söyleminin Üstad Akif tarafından mahkûm edildiğini rahatlıkla ifade edebiliriz.

İhvan hareketi bu görüşleriyle aslında Kürt meselesinde ne kadar ilerici bir yaklaşım içerisinde olduğunu da göstermiştir. İhvan'ın Kürt meselesine dair söylediklerinden Türkiyeliler Müslümanların istifade edeceği birçok nokta vardır. Yukarıdaki iktibasların tabu haline getirilmiş bazı kışkırtıcı ifadelerin ortadan kaldırılması ve öğrenilmiş/öğretilmiş bir takım yanlışların tashih edilmesi noktasında referans alınabilecek hususlar içerdiğini düşünmek bir mübalağa olmaz her halde?

'Batı, Ortadoğu'da Şii-Sünni Gerginliği Oluşturma Çabasında'

Halisi: "Batı, bölgede mezhebi ve etnik ayrımcılık fitnesi yaratmaya çalışıyor"

Iraklı din adamı Ayetullah Cevad el-Halisi, batının bölgede mezhebi ve etnik ayrımcılık fitnesi yaratmaya çalıştığını belirterek, siyasetçileri ve din adamlarını bu tehlikeye karşı dikkatli ve öngörülü olmaya çağırıyor. AA muhabirine konuşan Halisi, "Düşmanlar, her zaman bu ümmetin üzerinde egemenlik kurmak, kaynaklarını ele geçirmek için onu bölmenin ve zayıflatmanın yollarını arıyor. Herkes

ümmetin gücünü birliğinden aldığını biliyor ve halk arasında fitneyi körükleyerek hedeflerine ulaşmayı en kısa yol olarak görüyorlar" dedi.

Halisi, şöyle konuştu: "Bu fitne, Şii ve Sünni mezhep çatışması yaratmak ve Arapların Türklere, Türklerin Firisilere yönelik milliyetçilik ve ırkçılık duygularını körüklemek üzerinde yoğunlaşıyor. Dış güçler, Irak'ta hedefledikleri mezhebi ve etnik ayrımcılık fitnesini diğer ülkelere taşıdı. Kıvılcıkları önce Suriye'ye sonra Lübnan'a ulaştı, şimdi ise

Türkiye ile Mısır'a intikal ettirmek istiyorlar. Müslüman kardeşlerimizi Irak'ın içindeki fitneye bulaşma tehlikesine karşı uyarıyoruz. Türkiye ve İran'a da Irak'taki karışıklıkların dindirilmesinde ciddi bir çaba harcamadığı için sitemliyiz."

Bağdat'ta hergün meydana gelen patlamaları, ümmetin bölünmesine yönelik "düşmanca planlar" olarak nitelendiren Halisi, şöyle devam etti: "Mezhep ihtilafları bölünmenin önündeki gerçek sebep değil. Filistin'e baktığımızda farklı mezheplerin bulunmamasına

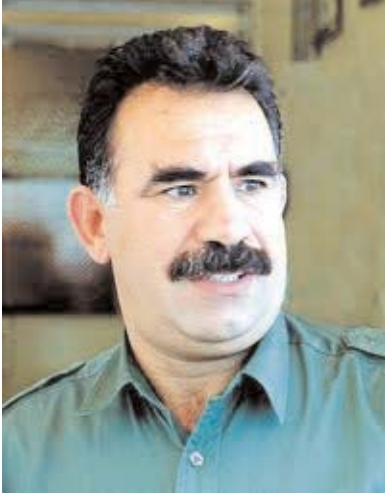
rağmen çatışma ve krizin olduğunu görürüz. Bu da düşmanın ilk silah olarak farklı

mezhepleri kullandığını, bu seçeneği bulamadığında farklı yolları denediğini gösteriyor."

DTK: Öcalan için uzman doktorlar heyetini oluşturmaya hazırız

DTK Sağlık Meclisi, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın tecrit koşullarından kaynaklı sağlık durumunun kötüleşmesine ilişkin

hükümet ve ilgili bakanlık tarafından pratik adım atılmamasının kaygı verici olduğunu belirtti. DTK, "Öcalan'ın kapsamlı bir muayeneden geçirilmesi için bağımsız bir uzman doktorlar heyetini oluşturmaya hazırız" diyerek duyarlılık çağrısında bulundu. DTK Sağlık Meclisi, Kürt Halk Önderi Abdullah Öcalan'ın sağlık durumuyla ilgili açıklamada bulundu. Öcalan'ın sağlık durumunun kötüye giderek ciddi bir hal almasının tecrit koşullarından kaynaklı olduğu belirtilen açıklamada, hükümet ile ilgili bakan-

lığın her hangi bir pratik adım atmamasının kaygı uyandırdığı kaydedildi.

"Sn Öcalan'ın kapsamlı bir muayeneden geçirilmesi için bağımsız bir uzman Doktorlar heyetini oluşturmaya hazırız" denilen DTK Sağlık Meclisi açıklaması şöyle:

"İnkâr ve imha politikalarından kaynaklı Kürt sorununun barışçıl demokratik yollarla çözülmesi için başlatılan barış ve müzakere sürecinin mimarı Sn. Abdullah ÖCALAN'IN sağlığı ve güvenliği barış ve müzakere sürecinin devam etmesi ve başarıya ulaşmasında Türkiye halkları için hayati önemdedir.

'TECRİT KOŞULLARINDAN KAYNAKLI'

Uzun süredir ağırlaştırılmış tecrit altında tutulan Kürt Halk önderi Sn. Abdullah ÖCALAN'IN tecrit koşullarından kaynaklı sağlık durumunun kötüye giderek ciddi bir hal almaya başladığı en son yapılan aile görüşmesi sonrasında kamuoyu ile paylaşılmıştır.

Tıbbî-Etik değerler ve evrensel hukuk normları tutuklu ve hükümlülerin sağlığından ve diğer haklarından hükümet ve devletleri sorumlu kılmaktadır.

UZMAN DOKTORLARDAN OLUŞAN BAĞIMSIZ BİR HE-

YET İSTEDİ'

Cezaevi ve uzun süreli ağır-laştırılmış tecrit koşullarında tutulan Sn. Öcalan'ın sağlık durumunun kötüleşerek ciddi boyutlara ulaştığı ve uzman doktorlardan oluşan bağımsız bir heyet tarafından muayene edilmek istediği ifade edilmiştir.

'PRATİK ADIM ATILMAMASI KAYGI UYANDIRMIŞTIR'

Ancak hükümet ve ilgili bakanlık tarafından bugüne kadar herhangi bir açıklama yapılmamış olması ve pratik adım atılmaması kaygı uyandırmıştır. Kürt Halk önderi Sn. Öcalan'ın Kürt sorununun barışçıl demokratik çözümü ve barış-müzakere sürecindeki rolü nedeniyle sağlığı tüm kamuoyu tarafından ilgi ile takip edilmektedir.

'UZMAN DOKTORLAR HEYETİNİ OLUŞTURMAYA HAZIR'

Demokratik Toplum Kongresi Sağlık Meclisi olarak Sn Öcalan'ın kapsamlı bir muayeneden geçirilmesi için bağımsız bir uzman Doktorlar heyetini oluşturmaya hazır olduğumuzu belirtir, başta ilgili bakanlık olmak üzere hükümet ve tüm kamuoyunu Sn. Öcalan'ın sağlığı noktasında duyarlı olmaya çağırıyoruz."

Şexkiler BDP'ye geçti

Van'ın Çaldıran ilçesinde 26 köyden oluşan, aralarında korucuların da yer aldığı Şexki aşireti BDP'ye geçti. Çaldıran'da Altaylı Kapalı Spor Salonu'nda düzenlenen törene, DTK Eşbaşkanı ve Van Milletvekili Aysel Tuğluk, BDP'li yöneticiler ve aşiretin ileri gelenleri ile üyeleri katıldı. Tuğluk, partilerine katılmadan dolayı duyduğu mutluluğu dile getirerek, "Sistem her daim Kürtleri bölmek, parçalamak istemiştir. Diyarbakır'da bir birlik konferansı gerçekleştirdik. Farklı düşüncelere sahip olabiliriz ama Kürt kimliğinden asla vazgeçmeyeceğiz. Kurtuluş, özgürlük kimliğinden geçiyor. Bugünlere gelmek için çok ağır bedeller ödendi. Binlerce gencimiz öldü, bu halkın kimliği, kültürü için canlarını yitirdi. Ve bu bedeller sayesinde şu an çözümü konuşuyoruz. Devlet, Sayın Öcalan'la müzakere yapıyor" dedi. "Kürtler zayıf ve güçsüz değil. Kürtlerin öz gücü var, diyalog olursa özgürleşebiliriz" diyen Tuğluk, hükümetin sürece yaklaşımının kaygı verici olduğunu belirterek, "Devlet barışçıl eylemlere dahi tahammül edemiyor. Hükümete buradan çağrıda bulunuyoruz. Samimi ve dürüst adımlar atın. Sabrımızı sınamaktan vazgeçin. Sizin karşınızda kurbanlık koyun yoktur. Ya barışçıl yollarla özgürleşeceğiz ya

da mücadelemizle er ya da geç Özerk Kürdistan'ı kuracağız. Gün Önder Apo'yu özgürleştirme günüdür ve biz bunu başacağız. Önder Apo'yu özgürleştireceğiz" dedi.

'Kayıtsız kalamazdık'

BDP Çaldıran İlçe Başkanı Abbas Atsak ise devlet yetkililerinin köyleri gezerek partilerine

geçmemeleri yönünde baskı yapıldığını ifade ederek, "Ama halkımız dinlemedi. İlçemizin en büyük aşireti Şexki aşireti bugün partimize katıldı" dedi. Şexki aşiretinin ileri gelenlerinden İzzettin Aladağ ise aşiretleriyle birlikte BDP'ye katıldıklarını belirterek, "Bundan sonra sonuna kadar bu mücadeleye için çalışacağız" şeklinde konuştu. Aşiretin ileri gelenlerinden A. Mecit Aladağ ise, "Büyük acıların yaşandığı Kürdistan'da Kürt Halk Önderi'nin başlattığı sürece kayıtsız kalamayız. Bizde tüm akrabalarımızla birlikte BDP'ye katıldık. Hiçbir karşılık beklemeden özgürlük hareketinin etrafında kenetlendik. Biz artık mücadele edeceğiz" diye konuştu.

Mısır'ın darbesi, Türkiye'nin demokrasi açığı...

Halka açılmak gerekçesiyle yaklaşık üç haftadır halka kapatılmış olan Gezi Parkı bugün yeniden açılacakmış.

Mısır'ın darbesi, Türkiye'nin demokrasi açığı...

Geçen hafta sonu Mardin'de DPI'nın 'Devlet-Medya İlişkileri' konulu panelinin moderatörüyüdü. Sunumu, yani başımda oturan ve son aylarda Türk medyasının içine girdiği feci durum karşısında bir 'oksijen tüpü' gibi işlev gören, ifade özgürlüğünün alabildiğine teneffüs edilebildiği T24.com.tr isimli internet sitesinin başında bulunan Doğan Akın yaptı.

Doğan Akın konuşmadan önce, 'Devlet-medya ilişkileri'ndeki kepezeliğe dikkat çekmek amacıyla birkaç hatırlatma yaptım. Üzerinde özellikle durduğum konu, Başbakan Tayyip Erdoğan'ın 9 Haziran Pazar günü kısa bir ayrılığın ardından Ankara'ya dönüşündeki gövde gösterisi ve bunun medya tarafından yansıtılma biçimiydi.

Tayyip Erdoğan, Ankara Esenboğa Havaalanı'ndan şehre girene kadar, 4 yerde konuştu. Her seferinde aynı şeyleri söyledi. Havaalanında, Pursaklar'da, Altınpark'ta ve AnkaMall'da. Tümünü Türkiye'de 'merkez medya' içinde sayılan televizyon kanallarının tümü naklen yayımladı. Akşamüstü başlayan ve gece yarısına kadar artarak devam eden gergin bir üslupla zirveye tırmanan Tayyip Erdoğan konuşmalarının cereyan ettiği sıralarda, Taksim'de on binlerce kişi gösteri yapıyordu. Keza, Ankara merkezinde de çatışmalar vardı. Merkez medyanın

hiçbir televizyon kanalı, bunlardan söz etmedi. Ankara Esenboğa Havaalanı ile şehrin girişine kadar olan 27 kilometrelik mesafenin her santimetrekaresini, saniye saniye tüm Türkiye'ye izletti.

Alın size, 'Devlet-medya ilişkileri'nin 'demokratik Türkiye'de şunun şurasında iki-üç hafta önceki halini. Hiçbir demokratik ülkede, böyle bir medya olamaz. Böyle bir medyanın olduğu hiçbir ülke, 'demokrasi' görüntüsü veremez. Türkiye'nin medya üzerinden okunabilecek olan 'demokrasi açığı'na dair kanıtlar, son bir hafta içinde artarak devam etti. Hatta, Mardin'deki panelin kapanışından sonraki birkaç saat içinde bile...

Mardin'de akşam saatlerinde, Gürsel Göncü yönetiminde çok başarılı bir yayın geçmişi olan NTV Tarih dergisinin son sayısında Gezi olaylarına yer vermiş olduğu için matbaadan toplatıldığı, bunun üzerine çok deneyimli ve başarılı bir gazetecilik kariyeri olan NTV'nin dergiler grubunun sorumlusu Neyyire Özkan'ın istifa ettiği haberini duyduk. Gürsel Göncü de ayrılmıştı. Birkaç gün sonra, Mirgün Cabas da bu isimleri izledi. Medyada 'son kurban' Kürşat Bumin oldu. 16 yıl emek verdiği Yeni Şafak'la ilişkisi yakışsız biçimde kesildi. Medya meslek ortamında 'vefa' kavramı terk edilmiş, birçok medya organı, 28 Şubat'tan bile beter, birer 'kara propaganda merkezi' haline dönüştürülmüş olduğu için, pek de şaşılacak bir hal sayılmaz belki de. Kara propaganda bana dönük olarak da Gezi olaylarının

başından beri çalışıyor. İktidarın zulmüne karşı çıkmamanın bedeli ağır ödetilmek isteniyor. Önce bildik, 'kişilik katli' yöntemiyle işe koyuldular. Biri Yeni Şafak'ın, diğeri Sabah'ın ilişkide olduğu öne sürülen internet sitelerinde 'Türkiye'de Siyonist Lobinin Taşeronu' listesi diye ipe sapa gelmez bir liste yayımlandı. Listenin başındaki isim benimki. Ardından Amberin Zaman, Kadri Gürsel, Mustafa Akyol, Fehim Taştekin... sıralanıyor.

Yıllarca, Filistin Kurtuluş Örgütü'ne mensubiyetim sebebiyle 'terörist' imasıyla damgaladıkları ismi, şimdi 'Siyonist Lobinin Taşeronu' olarak liste başına yerleştiriyorlar.

Aynı internet sitelerinde, geçen haftaki Lice olaylarında 'Lice provokatörlerini deşifre ediyoruz' diye isimler yayımladılar. 'Lice provokatörleri'nin birinci sırasında Ruşen Çakır var. Sonra benim isimim. Benim ardımda üçüncü ve dördüncü sıraya Fehim Taştekin ve Ece Temelkuran'ı yerleştirmişler.

Utanma arlanma rafa kaldırıldığı için bu sitelerden biri "Öcalan'dan Çandargil'e şok" başlığı altında Abdullah Öcalan'ın, bana, Hasan Cemal, Ruşen Çakır, Ece Temelkuran, Nuray Mert ve Amberin Zaman'a tavır koyduğu ima ediliyor. Bu yalan, 'Öcalan devletle anlaştı, Kürtleri kandırıyor provokasyonu' yaptığımız şeklinde hayasızca bir başka yalana dayandırılarak sürdürülüyor.

Türk medyası, son haftalarda, özellikle Gezi sonrasında tarihinin en acınacak hallerinden birini yaşıyor. Bu, son iki yıldır

artan ve gelişen bir olguydu ama Gezi ile birlikte zirveye vardı. Gezi'deki ve Lice'deki zulmün hesabını vermesi gereken, Roboski'de hesap vermekten

kaçan iktidar çevresi, medyanın bu haliyle ortaya serilen 'demokrasi açığı'ndan ötürü sorgulanmak üzereyken, Mısır'daki askeri darbeye cankurtaran simidi gibi sarılıyor. Yaptıkları, Muhammed Mursi ve Müslüman Kardeşler'le dayanışma kisvesine sarınarak, üzerlerindeki 'anti-demokratik lekeleri' örtmeye çalışmak. Böylece Gezi karşısındaki tutumlarını meşrulaştırmayı ve giderek kendilerini eleştiren 'demokratlar'ı sindirmeyi tasarlıyorlar. Buna ilaveten, Mısır'ı Türkiye gündemi üzerinden okumaya ve okutmaya kalkıyorlar. Birkaç gündür, Mısır'daki darbe, '27 Mayıs'a mı', '28 Şubat'a mı', 'Türkiye'deki hangi darbeye benziyor; bu konuda kalem oynatılıyor. Hatta Dışişleri Bakanı Ahmet Davutoğlu '28 Şubat' hükmünü vermiş bile.

Oysa, Mısır'ı anlamak istiyorsanız, yapabileceğiniz en büyük yanlış, Mısır'ı Türkiye gündemi üzerinden okumak olur. Mısır'da 2013'te olan-bitenin, Türkiye'deki ne 27 Mayıs'la (1960) ne 28 Şubat'la (1997) ne de 12 Eylül

(1980) ya da 12 Mart'la (1971) yakından uzaktan bir ilgisi, ilişkisi ve benzerliği vardır. Mısır'ı bu parametrelerle tartışmak, -iktidarın çok arzu ettiği- müthiş bir yanılsamayı beraberinde getirmektedir. Bu, ayrıca nice demokrat kalemi Gezi'de aldıkları tavrın 'darbe yandaşlığı' ile suçlanmasını önlemek kaygısıyla aşırı savunmacı bir ruh haline itmektedir. 'Demokratlar', hiç ihtiyaçları olmadığı halde, sürekli olarak, "Bu bir askeri darbedir" diye iman tazeleme ihtiyacı duyuyorlar. Avrupa'nın 'çifte standardı'na gönderme yapmaya kendilerini mecbur hissediyorlar. Son haftalarda Ak Parti hükümetinin Avrupa (genel olarak Batı) ve AB karşısı söylemleri, AB'nin Türkiye'deki antidemokratik uygulamalar konusundaki duyarlılığına paralel olarak yükseldi. Şu sırada Mısır darbesi üzerinden de Avrupa'ya 'demokrasi namına' babalanmak, 'içe kapanmacılığı' geliştirerek Türkiye'deki 'anti-demokratik uygulamaları' kolaylaştırmaktan başka sonuç getirmez. Ayrıca şunu unutmayalım: İktidar çevreleri, Mısır'daki askeri darbeyi, Gezi'ye karşı Tayyip Erdoğan'ın aldığı tutumun doğruluk ölçüsü olarak değerlendiriyorlar. Bütün ömrünü askeri darbelerle karşı mücadeleyle geçirmiş bizim gibilerin, Türkiye'deki mevcut iktidar önünde 'demokratlık' ispatına ihtiyacı yok. Buna karşılık, kendi ülkesinde demokrasi ihlalini âdet haline getirmiş olanların, Mısır söz konusu olduğunda, 'demokrasi havarisi' kışkırmalarından şüphelenmek için, her türlü hakkımız var. Borç-alacak ilişkisinde, iktidarın bize borcu var çünkü... hurriyet.com.tr

Kişanak: KCK tevî guman û hêviyan bi biryarin

Hevseroka BDP'ê Gulten Kişank tevî hevserokê KCD'ê Ehmed Turk, piştî hevdîtina xwe bi rêveberiya KCK li Qendîlê li Hewlêrê di kongireyekî rojnamevanî de ragihand ku, hêvî û gumanên rêveberiya PKK'ê li hember pêşveçûna pêvajoya çareseriyê hene.

Kişanak: "Hûn dizanin li pey hev hinek bûyerên nerênî li Lîce û Amedê rûdan. Ji ber van sedeman me pêwîst dît em hevdîtîna li gel hem hikumet û hem jî rêveberên KCK'ê bikin. Em hêvî dikin ku, ev hevdîtîna bandorekî erênî li ser pêvajoyê bikin."

Kişanak ragihand ku, di hevdîtina li Qendîlê rayedarên KCK'ê ji wan re gotine: "Me biryarekî dîrokî û stratejîkî girt, em di ferqa vê de ne. Em li pişt biryara xwe ne. Ji bo pêşvebirina vê biryarê em hewildan û xebatekî mezin dikin. Pêvajoya nerawestîya ye, em dixwazin pêşve bibin. Lê belê li gel vê biryarbûna me, guman, rexne û bendewariyên me jî hene."

Kişanakê bi taybet balkişande ser sinorkirina hevdîtîna û diyalogên li gel rêberê PKK Abdullah Ocalan û got: "Bi destpêkirina pêvajoyê re dihate xwestin ku, Ocalan bi zêdetir kesan re nîqaş bike û hevdîtîna pêkêve." Hevserokê Kongreya Civaka Demokratîk (KCD) Ehmed Turk û Hevseroka Partiya Aştî û Demokrasiyê (BDP) Gulden Kişank ku ji bo rêveberên Koma Civakên Kurdistanê (KCK) re hevdîtîna pêkêvîna roja 4'ê Tîrmehê hatin Hewlêrê û ji vir jî raste rast derbazî Qendîlê bûn. Heyeta BDP û KCD'ê a jî Kişank û Tirk pêkhatin piştî hevdîtîna li Qendîlê vegehiyan Hewlêr.

Parlamentê kurd birîndar kirin

Di şerê li Parlemana Tirkîyê de, dîsa êrîşê birin ser Kurdan û parlemanê Şîrnexê Dr. Mihemed Emîn Dîndar birîndar kirin.

Çewa ku tê zanîn li Meydana Teqşîma Stenbolê dîsa dest bi çalakîyan hatiye kirin. Di wan çalakîyan de polis bi ser çalakvanan ve çûye û Medyaya Ergenekonê qiyamet rakirîye. Bi nîşana wêneyên li

Meydana Teqşîmî, şer li Parlemana Tirkîyê jî dest pê kirîye. Parlemanê Ergenekon û CHPê, êrîşê birin ser cîgirê serokwezîr Bekir Bozdaxî, bi kulm û gustîlên qalind lê xistine û bi dijûnên giran şer ger kirin. Di wê navê re Parlemanê Şîrnexê Dr. Mihemed Emîn Dîndar jî bû hedefa êrîşkaran û bi derban birûyê wî qelaştin. Nûr Sertera CHPyî got: Divê ev desthelatî dakeve, kê dadixîne bila daxîne, divê leşker û divê sivî wê daxînin... igirê grûba MHPê, Mihemed Şandîr jî, got ku lîdana li Wezîrê karekî şaş e. Cîgira serokê grûba BDPê Perwîn Buldan jî got ku ew bêjî jî şerê zilaman dike. Di dawiyê de Wezîrê Navxwe Muamer Guler derkete ser kursî û peyivî, got ku ew kesên prowakatorî kirine, hatine desteser kirin.

Baradî bû serokwezîrê Misirê

AVESTA KURD - Xelatgirê Nobelê yê Aştîyê Dr. Mihemed Baradî, bû serokwezîrê Misirê.

Baradî serokê Partiya Destûrê ye û yek ji serokên Cebhet El İnqaz e. Tevgera Temerud ragihand ku Baradî qebûl kir ku hikûmeta nû ava bike. Di nava çend seetên bê de, wê Baradî li hember serokê Misirê yê demkî sond bixwe.

Serok Barzanî biryar neda û bi tenê raya wan wergirt

Berî nîvroya 04.07.2013 li Selahedîn, bi serpereştiya Serok Mesûd Barzanî Serokê Kurdistanê her dû Mekteba Siyasiya Yekîtiya Nîştîmaniya Kurdistanê (YNK) û Partiya Demokrata Kurdistanê (PDK) civiya û paşê Serok Barzanî li gel hejmerek aliyên siyasiyê Herêma Kurdistanê re civiya

Serokê Kurdistanê serpereştiya civîna hevbeşa her dû Mekteba Siyasiya YNK û PDK kir

Berî nîvroya 04.07.2013 li Selahedîn, bi serpereştiya Serok Mesûd Barzanî Serokê Kurdistanê her dû Mekteba Siyasiya Yekîtiya Nîştîmaniya Kurdistanê (YNK) û Partiya Demokrata Kurdistanê (PDK) civiya.

Civîn taybet bû bi şewîrîna û danustandina bîr û ramanan yê di derbarê bi doz û keysên pêwîstî bi destûr û hîlbijartinên Par-

lemen û Serokayetiya Herêm û biryarên dawî yê Parlemana Kurdistanê bûn.

Li rojên pêş de birêz Serokê Herêma Kurdistanê

bi mebesta şewîrîna zêdetir li gel aliyên din komdibe.

Her wiha li kombûnê da guhertinên nû yê qada siyasiya Iraq û Kurdistan û navçeyê jî hate nixandîn.

Her wiha Serokê Herêma Kurdistanê serdana xwe ya Fransa û hevdîtîna li wan welatan li civînê de behs kir. Her wiha li civînê

de serdana çaverêkirî ya Serokê Herêm ya Bexda ku li rojên pêş de dihete encam dan, behsa wê yekê kir û guftûgo li vî derbarê de

li gel Serok û Nûnerê hejmerek aliyên siyasiyê Herêma Kurdistanê civiya.

Li destpêka vê civînê de Serok Barzanî bi kurtî li encama serdana xwe ya vê dawiyê ji bo her dû welatên Rûsya û Fransayê ji bo amadevanan behs kir û balkişand li ser wê yekê ku pêgeha Herêma Kurdistanê li cîhana derve de roj bi roj zêdetir dibê cihê girîngpêdana welatan û navendên biryara navdewletî û kompaniyayên navdarên cîhanî.

Li vê civînê de behsa wê serdana çaverêkirî jî kir ku birêz Serok Barzanî li gel şandekî hikûmî û siyasi li çend rojên pêş de serdana Bexda dike. Pêvajoya navxweyîya Herêmê û meseleya destûr û hîlbijartinan û biryarên dawî ya Parlemen mijareke dinê civînê bûn û amadevanan li civînê de dîtîna û têtîniyên xwe yê di vî derbarê de xistin rû.

PDK-Bakur li Stockholmê çû serdana PSK-Swêdê

Di roja 29.06.2013 an de li Stockholmê di navbeyana PSK-Swêd û PDK Bakur Komîteya Swêd da civînek pêkhat. Lijneya PDKê li ser kongreya giştî ya 10'an û li ser kongreya Komîteya Swêdê, PSKê agahdar kirin. Lijneya PDK-Bakur, ji aliyê PSK-Swêdê ve bi dilgermî ve hate pêşwazîkirin. PSK'ê, Kongreya wan pîroz kir û daxwaza serkeftinê li

wan kir. Her du alî jî bi giştî li ser rewşa Kurdistanê û bi taybet jî li ser rûdanên nû wek bûyerên ku li Cizîrê û Liciyê rûdane sekinîn û li ser wan bûyeran nixandinek hevbeş kirin. Her usa her teref jî girîgî û pêwîstiya hevkarî û tevxbatîya partî û rêxistinên Kurdan anîn ziman û di civnê de tevxbatîya PSK-PDK Bakur bi dilgermî eyan kirin.

Rêkeftina navbera Alpartî û PYDê û bûyera Amûdê

Nûnerê Partiya Demokrata Kurd li Sûriyê (EI-Partî) diyar kir ku, Desteya Bilind ya kurdî ya Rojavayê Kurdistanê li ser binemayê rêkeftina Hewlêrê hate avakirin û birastî jî pênegaveka giring bû, lê nûnerên PYD yê di nav Desteya Bilind de bizav kirin hemû tişt di bin çavdêriya wan de bê kirin û gelek kar bê agahdariya endamên din yê Desteyê hatine kirin û ji ber vê yekê jî 3 endamên Destiyê dest ji karê xwe berdan.

Seyid Umer nûnerê EI-Partî li herêma Kurdistanê ji rojnama Evro re ku, li

bajarê Duhokê weşana xwe dike, got:

- Nûnerên PYD yê di nav Desteya Bilind ya Kurdî de endamên din yê ser bi Encûmena Nîştîmanîya Kurdî ve bê rol biştin û gelek caran jî kar bi navê Desteya Bilind hatine kirin ku tenê endamên PYD jê agahdar bûne û ji

ber vê yekê jî Desteya Bilind ya kurdî ya Rojavayê Kurdistanê nikarî rola xwe bibîne û piştî rûdana Amûdê jî 3 endamên Destê yê ser bi Encûmena Nîştîmanîya kurdî dest ji karê xwe kêşan.

- Di navbera me û PYD de demeke danustandin hene û beriya rûdana Amûdê em li ser gelek xalan jî rêkevtbûn û wan bo du rojan delîve ji me xwastbû da digel hevalên xwe behsê naveroka rêkevtinê biken. Lê beriya du rojê temam bin ew bûyerên Amûdê çêbûn û ji ber vê yekê jî carê ew rêkevti-

na me li gel PYD wisa maye.

Nûnerê EI-Partî di berdewamiya axavtina xwe da ew yek jî diyar kir ku heke PYD pêgiriye bi rêkeftina Hewlêrê bike dê hemû pirsên ku hene bêne çareser kirin û:

- Em jî ji bo vê yekê bizavê dikin. Em rijdîn li gel PYD rêkevtinê çêbikin, çunku yek ji xalên herî giring ya rêkevtinê ku me divê çê bibe eve ku şerê birakujî li Rojavayê Kurdistanê bihête heram kirin û eve jî ji bo kurdên Rojavayê Kurdistanê de destkevtineka mezin be.

Darvekirina 31 welatîyên Îranê li heyamê 3 rojên bihûrî de

Li heyamê 3 rojên bihûrî de 31 welatîyên Îranî li 2 zîndanê Reçaî Şehr û zîndana navendiya bajarê "Bem" a ser bi parêzgeha Kirmanê hatine darvekirin.

Sibêdeya roja 2'ê Tîrmeh, 21 welatîyên Îranî di nava girtîgeha Reçaî Şehr ya bajarê Kerecê û bi biryara dezgeha dadwerî ya Komara Îslamiya Îranê hatine darvekirin.

Nûçegihaniya mafê mirov ya Îranê "Hêrana" li

nûçeyekê de belav kir, roja çarşemiyê berwar 2'ê Tîrmeh 4 welatîyên dine li zîndana Reçaî Şehr ya Kerecê hatine darvekirin.

Ji aliyek din, berpirsyarê giştî yê serdozgeriyên parêzgeha Kirmanê belav kir, sibêdeya roja Pêncşemiyê berwar 4'ê Tîrmeh, 6 welatîyên dine yê Îranî bi sûça alwêra madeyên hişber li zîndana navendî ya bajarê Bem'ê hatine darvekirin.

Li gor amara tomar kirî li navenda amara Kurdpa.net li heyamê 13'e rojên bihûrî de 45 welatîyên Kurd bi tawanên cûr bi cûr li Îranê de hatine darvekirin ku hukmê 5 kesan li berçavê xelkê birêve çûye. Li heyamê 13'e rojên bihûrî de 4 welatîyên dine yê Kurd bi biryara dadgeha Komara Îslamiya Îranê bi darvekirinê hatine meh-kûm kirin. Ew amara bi

pişt girêdan bi amara ajansa kurdpa tê belav kirin û dibe ku amara rastîn li vê yekê pitir be.

Barzanî raya siyasiyên derveyê parlemenê wergirt

Êvriya îro şemî 06.07.2013 Mesûd Barzanî Serokê Kurdistanê li gel Serok û Nûnerên aliyê siyasiyên derveyê Parlemena Herêma Kurdistanê civiya. Êvriya îro şemî 06.07.2013 Mesûd Barzanî Serokê Kurdistanê li gel Serok û Nûnerên aliyê siyasiyên derveyê Parlemena Herêma Kurdistanê civiya.

Li vê kombûnê da ku taybet bû bi şewirîn û raguhertina di derbarê her

dû biryarên vê dawiyê ya Parlemena Kurdistanê, Serok Barzanî daxwaz ji beşdarvanên civinê kir ku

bîr û rayên xwe yê di derbarê li vî derbarî de bixin rû.

Paşê amadevanên ci-

vînê tîbînî û pêşniyar û nêrînên xwe yê di derbarê meseleya destûr û pêvajoya navxweya Herêma Kurdistanê û her dû biryara Parlemen ya li ser dirêjkirina dema Serokayetî û Parlemenê ji bo Serok Barzanî şirove kirin. Behskirina serdana çavêrêkirî ya Serok Barzanî bo Bexda ku bi hevrêyîya şandekî hikûmî û siyasiya Herêma Kurdistanê tê encamdan mijareke dinê vê hevdîtinê bû.

Barzanî Bexdayê ye û hevdîtinan dest pê kir

AVESTA KURD - Serokê Kurdistanê Mesûd Barzanî û şanda ligel gîgîste Bexdayê. Li balafirgeha navnetewî ya Bexdayê, Barzanî ji aliyê wezîrê derve

Hoşyar Zêbarî, cîgirê serokwezîr Roj Norî Şawês, serokê fraksiyona Hevpeymanîya Kurdistanê di parlamentoya Îraqê de Mueyed Teyîb ve hate pêşwazîkirin.

Di vê serdanê de, wê Barzanî û şanda ligel wî hevdîtinên cuda ligel serokwezîrê Iraqê Nurî Malîkî û rayedarên Iraqê pêk bîne.

Çaverêtêkirin ku di vê serdanê de çend pirsgrîkên di navbera Hewlêr û Bexdayê de werin çareserîkirin.

Divê îslamiyên Kurdistanê dersê ji Mursî werbigirin

Mamostayê Zanistên Siyasî yê Zanîngeha Selahedîn Dr. Salih Mela Umer, derbarê rewşa Misrê de ku li

ku dersê ji Exwan Mislimînên Misrê werbigirin. Çavdêrekî siyasî jî dibêje pêwîst e îslamiyên Kurdistanê nêzîkî hêzên niştîmanî bibin.

Di vê derbarê de Dr. Salih Mela Umer ji malpera NNA'yê re got: "Ezmûna Rêxistina Exwan Mislimînên Misrê ji ya îslamiyên Herêma Kurdistanê zêdetir e û kadroyên wê jî aktîftir in, lê nikarîn Misrê birêve bibin û girîngiyê bi warên cuda bidin, loma divê îslamiyên Kurdistanê dersê ji wê ezmûnê werbigirin, ji ber dibe ku rewşa niha ya Exwan Mislimînên Misrê bo paşeroja îslamiyên Kurdistanê bibe mînak." "

Mamosta Salih Mela tekez kir ku divê îslamiyên Herêma Kurdistanê li wê yekê bifikirin ka çawa dikarin ligel aliyên sekuler ên Herêma Kurdistanê bi hevbeşî îdareya herêmê bikin.

Hevdem çavdêrê siyasî yê Herêma Kurdistanê Mesûd Ebdulxaliq li ser rûpela xwe ya Facebookê babetek belav kiriye û dibêje: "Gelek ders ji dîrxistina Mursî tîn wergirtin, dersa ji bo îslamiyan ew e ku xwe ji Erebestana Siudî û zanayên olî yê wê navçeyê dîr bixin, nêzîkî hêzên niştîmanî yê Kurdistanê bibin û li formekî nû yê karkirin û nasnameyê bifikirin."

Herêma Kurdistanê jî axaftin li ser tîn kirin, ji îslamiyên Kurdistanê xwest

'Li Kurdistanê tiştê herî hêsan kuştina jinan e'

Hat zanîn kuştina jinan li Herêma Kurdistanê li gorî sala 2012an zêde bûye. Ji ber ku li gorî amara rêveberiya nehîştina tundiya li dijî jinan, di heyama 5 mehên destpêkê yê îsal de 23 jin hatine kuştin ku 5 ji wan tenê di meha Hezîranê de hatine kuştin. Li gorî amaran rêveberiya nehîştina tundiya li dijî jinan li Herêma Kurdistanê, rêjeya kuştina jinan li gorî salên borî ne tenê kêmtir bûye lê zêde jî bûye. Li gorî amaran rêveberiya han, sala 2010an li her sê parêzgehên Herêma Kurdistanê de 49 jin hatine kuştin, sala 2011an 43 jin û par jî 46 jin hatine kuştin. Li gorî agahiyên ku Rûdawê bidest xistine, tenê di meha Hezîrana îsal de 5 jin hatine kuştin; Jinek û dawikya wê li Dihokê ji aliyê mîrê xwe ve hat kuştin, li devera Xebat a Hewlêrê jinek hat xeniqandin û keçek jî ji aliyê xortekî ve hat kuştin, tenê ji ber wê ku pêşniyara wî ya zewacê qebûl nekiribû. Li devera Qûştê ya Hewlêrê jî keçek ji aliyê birayê xwe ve li nav avê de hat fetisandin û serê bi kevîran hat pelixandin. Rêvebera karûbarên nehîştina tundiya li dijî jinan Kurdo Omer derheqê kuştina jinan li ser "parastina şerefê" ji Rûdawê re got: "Ev çi şeref e ku jin li ser wê tîn kuştin û paşê termên wan jinan davan derve û kûçik dixun yan jî xelk hildide. Nizanim şerefa vî karî di kuderê de ye?" Hinek caran li dijî kuştina jinan li Herêma Kurdistanê xwepêşandan û çalakiyên nerazîbûnê tîn sazîkirin û sazîyên

jinan jî di organîzekirina wan çalakiyan de rolek aktîf dibînin.

Sekretera Yekîtiya Afretên Kurdistanê Viyan Silêman, diyar kir ku saziya wan her tim hewla nehîştina tundiya li dijî jinan dide û wiha got: "Em her tim jin û zilaman bi taybet li Germiyan û Şen-

galê li ser vê yekê agahdar dikin." Çalakvane bi navê Bihar Munzir diyar kir ku li Herêma Kurdistanê kuştina jinan zêde bûye û kuştina herî hêsan li Kurdistanê kuştina jinan e. Li gorî Kurdo Omer, niha hikûmeta Herêma Kurdistanê bi awayekî mîcid li pey kuştina jinan diçe û wiha got: "Êdî kuştina jinan mîna kuştina zilaman tî dîtin û tu ferq û cudahî nayê kirin."

Ji aliyekî din, hinek jin û keç li Herêma Kurdistanê hatine kuştin lê heta niha tu kes li ser vê yekê nehatine girtin, bi taybet kuştina du keçên bi navê Şadî û Şoxan li devera Çemçemalê ku herî dawî dadgehê tohmetbarê kuştina wan her du xûşkan berda û niha dosyeya kuştina wan ji bîra hemûyan çûye. Her wiha li bajarokê Raniye, keçek bi navê Sakar ku mamosta bû hat kuştin û bavê wê bi tohmeta kuştina wê hatibû girtin lê piştî demekî hat berdan. **Rûdaw**

Mûsa: Bûyera li Amûdê bo têkdana rêza Kurdan e sedeman li xwarê nake - Armanca wê beyannameyê geşki-

Mûsa: Bûyera li Amûdê bo têkdana rêza Kurdan e

Sekreterê Partiya Çep ya Kurdî li Sûriyê derbarê bûyerên Amûdê de: Armanca dirustkirina fitne û tevliheviyan ji aliyê hin hevrêzên ciwanan û hin aliyên siyasî tîkdana rêza Kurdî û aramiya deverê ye. Piştî ku Civata Niştîmanî ya Kurdî beyannameyê derbarê bûyerên Amûdê belav kir, sekreterê Partiya Çep ya Kurdî li Sûriyê Mihemed Mûsa di daxuyaniyekê de digel Ajansa Hawar ragihand ku ew beyanname bê agahiya me hatiye derxistin lewra ew beyanname nûneriya partiyê, ji ber du rina fitne û tevliheviyane li Rojavayê Kurdistanê. - Tevî ku em endamê wê civatê ne lê bê agahiya me ew beyanname hatiye derxistin û armanca wê ya serekî tîkdandina îradeya Kurdî û rêzên aliyên Kurdî ye ji ber vê çendê divê ew beyanname bê verastkirin. Her weha Mihemed Mûsa bûyerên li Amûdê şermazar kir û got hin welatên cîran û hikûmeta Turkiyê alîkarî pareyan didin hin alî û hevrêzên ciwanan daku yekî û aramiya deverên Kurdî tîk bidin.

PKK li Lice eskerek kuşt

AVESTA KURD - Li Liceya ser bi Diyarbekirê ve, gerîlayên Kurd êrîş birin ser qereqola Kayacik û di encamê de eskerek kuştin. Ev çend rojin Kurd avakirina qereqolê li Lice şermazar dikin. Hêzên Parastina Gel HPG êrîşa li ser qereqolê piştrast kir.

'70 hezar pêşmergeyên xanenişin û astengdar hene'

Hewlêr (Rûdaw) - Emîndarê giştî yê Wezareta Pêşmergeyên Herêma Kurdistanê Cebar Yawer hêvî xwest ku nêzîkbûna niha ya di navbera Hewlêr û Bexdayê de, pirsgrîkên heya çareser bike. Cebar Yawer ji rojnemaya El-Hayat re axivî û wiha got: "Ji sala 2006an û vir re gelek komîte hatin avakirin û encamên wan jî hebûn, lê ew encam tenê li ser refan man."

Yawer diyar kir ku nêzîkbûna vê dawiyê ya di navbera Hikûmeta Federal û Hikûmeta Herêma Kurdistanê de tenê şerê ragihandinê di navbera herdu aliyan de rawestand. Derbarê peymanê sala 2007an ya taybet bi hêzên pêşmergeyan jî Cebar Yawer wiha got: "Rêkeftinê çend bendên serekî li xwe girtin. Ji wan jî diyarkirina budceya pêşmerge û çekdarkirina wan. Herwiha danîna mekanîzmeyek ji bo pirsgrîka pêşmergeyên xanenişin û astengdar." Emîndarê giştî yê Wezareta Pêşmergeyan eşkere kir ku di peymanê sala 2007an de gotin ku 190 hezar kes li ser mîlakê pêşmerge hene. Ji wan jî niha 100 xizmetê dikin, 20 hezar yedek, 70 hezar xanenişin û astengdar in."

Artêşa Azad 36 Kurdên Mabatan girtin

Di çend rojên borî de, di rêya nabera Efrîn û Helebê de, 36 Kurdên bajaroka Mabatayê ku hemû ji ayîna

Elwî ne, ji aliyê komên çekdar yê ser bi Artêşa AZAD ve hatine girtin.

Her weha li gorî Xeber24`ê ku sedema girtina wan nehatiye zanîn, lê guman heye ku ji ber mijara alî û ayînî be, heya niha jî bê serûşûn in.

Xeber24`ê aşkare kir ku ne dûre di navbera YPG`ê û Artêşa Azad de careke din şer û pevçûn derkevin eger ew Kurdên Efrînê neyên azad kirin. Li gorî jêdereke agahdar ji Efrînê ku bi riya peywendiyên giştî ya komîteya Desteya Bilind A Kurd ku serfermandariya hêzên YPG`ê derbarê Kurdên ku ketine destê Artêşa Azad de, agahî dane aliyên peywendîdar û Artêşa Azad hatiye hişyarîkirin ku dibe ev 36 kes digel gir-

Belarus: Tenê dewleteke Kurdî pirsê çareser dike

Rêxistina Uzeya fermî ya Rûsyaya Malpera Energo Belarus berî demekê raporeke berfireh di derbarê nêrîna Rûsyaya Spî li ser pirsgrîrêka Kurd belavkir ku li gor vê raporê tu çareserîyeke din ji bilî sazîkirina dewleta Kurdî vê pirsê çareser nake û balkişandîye li ser wê yekê ku hejmara Kurdan 45 milyone.

Malpera Energo Belarus berî demekê raporeke berfireh di derbarê nêrîna Rûsyaya Spî li ser pirsgrîrêka Kurd belavkir ku li gor vê raporê tu çareserîyeke din

ji bilî sazîkirina dewleta Kurdî vê pirsê çareser nake.

Energo Belarus hejmara Kurdan 45 Milyone

Li rapora malpera Uzeya Rûsyaya Spî (Energo Belarus) hatiye destnîşan kirin ku Ev kêşe ne kêşeyeke rêxistineke siyasî, grûpeke çekdarî, mezhebî olî an jî eşîrêkî tê kirin. Li vir behsa miletekî tê kirin ku bi hejmara xwe çaremîn neteweye li Rojhilata Navîn. Hejmara Kurdan 45 milyone, lê bê dewletin û di navbera Tirkîye, Îran, Iraq û Sûriyê de hatine perçekirin. Niha ne tenê Tirk, Ereb û Faris dikarin bi hev re pozberîyê bikin, lê Kurd jî dikarin rewşa li Rojhilata Navîn biguherin. Wiha diyare ku eger hêzek mezin piştgrîriya vî miletê belavbûyî bike, ew dikare li herêmê bibe hêzeke siyasî û leşkîriya mezin. Wek dema, ku welatên Antantê xwestin Imparatoriya Osmanî hilweşînin û piştgrîriya tevgera Erebî kirin, niha jî welatên Rojava dikarin dîsa vê yekê êdî bi pîrsa Kurdî re bikin.

Her çiqas kurd lîsteya yekemîn in lê walî kesek ereb dibe

Her çiqas di hilbijartinên civata wîlaeya Mûsilê de lîsteya Bîratî û pêkvejiyan, lîsteya Kurdistan, piraniya dangan bîdestxistin û 11 kursiyên civatê bîdestveanîn, lê waliyê Mûsilê her kesek ereb dibe û kurd jî dê serokê civata wîlayetê webigirin. Endamêk civata wîlaeya Mûsilê di daxuyaniyekê de ji rojnameya Heyat re eşîreke kir ku peymaneke pêşwext di navbera lîsteya Mutehîdun

(lîsteya Osame Nûcêfî serokê parlamnetoya Îraqê) û lîsteya Bîratî û pêkvejiyanê de heye ku, postên wîlayetê li ser xwe parve bikin. Salim Ereb di daxuyaniya xwe de dibêje ku, li gor wê peymanê her du lîsteyan li ser lihevkerî, dê postê walî bo lîsteya Mutehîdun be û dê her waliyê nuha Esîl Nûcêfî li cîyê xwe bimîne, serokê civta wîlayetê û herwesa çîgirê yekem yê waliyê Mûsilê dê ji bo kurdan be. Ji aliyê xwe ve Derman Xetarî endamê civata wîlayetê ser bi lîsteya Kurdayê ve dibêje ku, helwestê lîsteya Mutehîdun û lîsteya Bîratî û pêkvejiyanê li hev nêzîk in û waliyê nuha Esîl Nûcêfî di helwestên xwe yê li hember herêma Kurdistanê gelek bi erênî hatiye guhertin û tîkeliyên baş hene. Weke tê zanîn di hilbijartinên roja 20.06.2013ê de li ser asta wîlaeya Mûsilê lîsteya kurdan 11 kursî û lîsteya Mutehîdun jî 8 kursî bîdest xistibûn.

Zankoya Dresden semînerêke Mislim red dike

AVESTA KURD - Hatibû plankirin ku serokê PYD li zankoya Dresden li Almaniya semînerêke pêşkêş bike. Şepêla Pêşerojê ya Kurd li Sûriyê bi îdareya beşê teknîkî di zankoyê de kete pêwendiyê û agahdî di derbarê bûyerên Amûdê û Qamişlo de dan. Piştî îdareya zankoyê biryar da ku ew semîner were betal kirin.

Mensûrî xwest pêwendîyan bihêztir bikin

Berî nîvroya îro şemî 06.07.2013 li Selahedîn Mesûd Barzanî Serokê Kurdistanê pêşwaziya Raşîd El Mensûrî Konsolê Giştî yê Mîrnişînên Yekgirtîya Erebî li Hewlêr kir.

Berî nîvroya îro şemî 06.07.2013 li Selahedîn Mesûd Barzanî Serokê Kurdistanê pêşwaziya Raşîd El Mensûrî Konsolê Giştî yê Mîrnişînên Yekgirtîya Erebî li Hewlêr kir.

Li hevdiîtinê de Konsolê Mîrnişînên Yekgirtîya Erebî silavên Şêx Xelîfe Bin Zaydî Serokê Mîrnişînên Yekgirtîyê Erebî gihand Serok Barzanî û ji bo rexsandina vê hevdiîtinê gelek spasî Serok Barzanî kir û sosretî û sersamiya xwe jî ji bo sirûştî û xweşîkiya Kurdistanê derbirî û balkişand li ser wê yekê ku rêjeya pêşketin û geşbûnê li Herêma Kurdistanê beramber li gel gelek welatan bi lezgiyîyeke kêmwêneya xwe heye. Raşîd El Mensûrî behsa wê yekê jî kir ku ew aramiya li sayeya Serokayetiya Serok Barzanî hatiye

holê rêxweşker bûye ji bo geşbûna aborî û bilindbûna veberhênana biyanî li Herêma Kurdistanê û ragi-

Yekgirtîyê Erebî kir û xweşhaliya xwe jî ji bo geşbûna pêwendiyên di navbera Herêma Kurdistan û

hand ku welatê wan dixwaze pêwendiyên siyasî û aborîyên di navbera Herêma Kurdistanê û Mîrnişînên Yekgirtîya Erebî zêdetir pêş bikeve.

Ji aliyê xwe ve Serok Barzanî spasîya Konsolê Giştî yê Mîrnişînên

Mîrnişînên Yekgirtîyê Erebî nîşan da û hêvî jî xwest ew pêwendî bi hêztir bibin. Guftûgokirina pêvajoya siyasîya navçeya Rojhilata Navîn û pêwendiyên di navbera Herêma Kurdistan û Hikûmeta Iraqa Federal mijareke dinê vê hevdiîtinê bû.

Ehmed Tirk: Em ji bo vekirina deriyê Efrînê di nava hevdiîtinan de ne

'Divê gelê Rojava bi xwe biryara xwe bide'.

Hewlêr (Rûdaw/DÎHA) - Hevserokê Kongreya Civaka Demokratîk (KCD) Ehmed Tirk bal kişand ser rewşa Rojavayê Kurdistanê û diyar kir ku li Rojava li hemberî Kurdan lîstik tîn lîstin. Tirk da zanîn ku divê gelê Kurd li wê parçeyê bi xwe biryara xwe bide û divê parçeyên din alîkarî bidin. Ehmed Tirk eşkere kir ku ew ji bo vekirina deriyê Efrînê hevdiîtin dike.

Hevserokê Giştî yê Kongreya Civaka Demokratîk (KCD) Ehmed Tirk ku tevî Hevseroka Giştî ya BDP'ê Gultan Kişanak roja 5ê tîrmehê ji bo hevdiîtinan bi rayedarên KCKê re, li Herêma Kurdistanê bû, debarê rewşa Rojavayê Kurdistanê de ji Ajansa Nûçeyan a Dîcle (DÎHA) re axivî. Ehmed Tirk da zanîn ku gelê Kurd di vê demê de gihîştîye pêvajoyekê û got: "Lê dema Kurd di siyasîyê de gihîştin pêvajoyeke nû, dewletê xwest Kurdan bi siyasîyê bîne dijberê hev. Di nava Rojava de jî lîstikên gelek mezin leyistin. Li wir bi hinek partiyan re tîkeliyan datînin, dibêjin werin em ê alîkariya we bikin û em ê statûya we nas bikin. Li hemberî partiyan Rojava lîstik dileyizin."

'Divê gelê Rojava bi xwe biryara xwe bide'

Hevserokê KCDê Ehmed Tirk di berdewama axaftinên xwe de wiha got: "Siyaseta dewleta Tirk li hemberî Kurdan ava bûye. Lê dema Kurd di siyasîyê de gihîştin pêvajoyeke nû, dewletê xwest Kurdan bi siyasîyê bîne dijberê hev. Di nava Rojava de jî lîstikên gelek mezin leyistin. Li wir bi hinek partiyan re tîkeliyan dideynin, dibêjin werin em

ê alîkariya we bikin û em ê statûya we nas bikin. Li hemberî partiyan Rojava lîstik dileyizin. Lê em vê

dibêjin; biryara gelê Rojava, divê siyasîyêmedarên Rojava bi xwe bidin." Ehmed Tirk wiha pêdeçû: "Divê ne Tirk û ne jî parçeyêke din a Kurdistanê biryarê li ser navê wan bidin. Ji bo Kurdên Rojava bigihin armanca xwe, em dikarin bi wan re bibin alîkar. Divê em berjewendiyên wan bibînin û em ji bo wan bibin alîkar. Ne ku em li gorî berjewendiyên xwe siyasîyêkê ava bikin."

Tirk diyar kir ku divê ew beriya her tiştê nîqaşên di navbera partiyan Rojavayê Kurdistanê de hene ji holê rabikin û got: "Divê em bêjin ka em ê çawa bikarin alîkariya siyasî û aborî bikin. Lê ger em bêjin em ê li gorî xwe siyasîyêkê li wir ava bikin, ev yek ne tiştê rast e. Ji ber ku ew gel dê biryara xwe bide, ew gel dê xwe bi xwe biparêze. Ew gel dê siyaseta xwe berdewam bike."

'Ji bo vekirina derî bi dewletê

re hevdiîtin çêbû'

Ehmed Tirk derbarê hewldanên ji bo vekirina deriyê sînorê Efrînê û Bakûrê Kurdistanê de agahî da û ragihand ku ji bo vekirina deriyê Efrînê, bawer nakin ti pirsgrîrêk çêbibin. Tirk diyar kir ku ji ber wan ji bo vekirina derî hin hevdiîtin kirin û ev agahî da: "Ger gelê me xebatekê bike em dikarin alîkariyê bi vî rêyê bigihin Efrînê. Alîkariya ku bi rêya Qamişlo, Dirbesiyê û Serêkaniyê biçê, şandina wê alîkariyê bo Efrînê hinek zehmet e. Lê ji bo vekirina deriyê Efrînê xebatek me heye. Me bi kesên bi navê PYD'ê hatibûn re jî hevdiîtin kir. Wana hevdiîtin bi dewletê re jî kirin. Bi waliyê Dîlokê re hevdiîtin çêbû."

'Em ê li Enqereyê buroyek ji bo Rojava vekin'

Turk wiha got: "Di demên pêşiya me de em dixwazin li ser navê Kurdên Rojava li Enqereyê buroyek ava bikin. Xebateke me ya wiha heye" û wiha domand; "Di siyasîyê de demeke nû dest pê kiriye. Divê em di warê siyasî, dîplomasî û aborî de tîkeliyên xwe xurt bikin." Hevserokê KCD'ê Tirk bal kişand ku hemû pirsgrîrêk bi hev ve girêdayîne û wiha dawî li axaftina xwe anî: "Bi rastî hemû pirsgrîrêk bi hev ve girêdayî ne."

Ger li Bakûr ji bo aşîyê hin gav bînin avêtin, dê siyaseta xwe ya li Rojava jî biguherîne. Ji ber ku pirsgrîrêka Kurd hemû li her çar parçeyan bi hev ve girêdayî ye.

Ji ber ku hişê gelê Kurd li Bakûr, Rojava, Başûr û Rojhilata e. Ger li parçeyekê bi ya dilê gelê Kurd nemeşe, astengî li hemû parçeyên din çêdibin."

"Hişyar bin! Neyên lîstikan!"

Di vî dawiyê de li Amûdê xortên kurdan bi destê kurdan hatin kuştin û birîndarkirin. Em vî yekê bi tundî mehkûm dikin.

Di vî pêvajoya hesas de divê kurd hişyar bin, neyin lîstik û neyin provokasyonan. Gelê kurd li rojavayê Kurdistanê

aramiyê, aşîyê û mafên xwe yê bîngehîn dixwaze. Ne aramî, bikaranîna çekan li hember hev ne di berjewendîya kurdan deye. Kurd, divê rîya diyalogê li gelhev bikar bînin, bi berpirsiyarî tevgerê bikin. Êşa gel, êşa dayikan zêdetir nekin.

Rêxistinên kurd divê li gor pîvanên demokrasîyê digel hev danustendinan bikin. Hebûna hev qebûl bikin. Ji hev re birêz û pak bin û ji bo berjewendîya milletê kurd bihev re kar bikin. Hêzên Rojavayê Kurdistanê, li Hewlêrê peymanek imze kiribûn. Gerek, hemû hêzên ku ew Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê

wê soz û peymanê kar û xebatê bikin. Komîteya Hevkarî hêzên siyasî yê kurd û Kurdistanî li Swêdê Federasyona Komeleyên Kurdistanê li Swêdê

Amerîka piştevaniya hîlbijrtinên azad li Kurdistanê dike

Berdevka Wezaretê Derve ya Amerîka Jennifer Psaki li ser paşxistina hîlbijartinên parleman û seroktîya Herêma Kurdistan nêrîna rêvebirîyê eşkere kir.

Xanim Psaki dibêje, Amerîka wek bîngeha vîyan û daxwaze gel, piştgirî li hîlbijartinên azad û demokratîk dike.

"Em çaverê ne ku hîlbijrtinên parêzgehan û parlemanê yên Herêma Kurdistanê di meha Îlonê de, bi

awayekî serketî werine kirin. Em pêbawer in ku parlemanê nû, xem û fikarên gelê herêmê yên wek hîlbijartinê seroktîyê û temamkirina qanûna bîngehîn çareser bike."

Di bersîva pîrsa ku "Gelo Amerîka razî ye ku hîlbijartinê seroktîyê were paşxistin, heta ku parlemanê nû di meha Îlonê de kom be?" Xanim Psaki got, ew bi hêvî ne ku hîlbijartinê demeke zûtir were kirin. (Voa)

YNK ji danîna Talabanî weke serokê lîstê poşman dibe

Hewlêr (Rûdaw) - Piştî civîna duh ya polîtîbyuroya Yekîtiya Niştîmaniya Kurdisatanê (YNK) ku bi serokatiya cîgirê yekem ê sekreterê giştî, Kosret Resûl birêve çû, daxuyaniyek belav kir.

Di daxuyaniyê de wiha tê gotin: "Peymana di navbera YNK û PDKê de ji bo tifaqiya niştîmanî û nûkirina dema serokê Herêma Kurdistanê ya ji bo du salan û serastkirina destûrê di parlamentoyê de ye. YNK ev biyar li gor berjewendî, niştîman û demokrasiyê pejiwand. Dûr ji hemû propogandeyên xirabkirinê, ew li ser van biryaran berdewam in û bi ti sedeman ji wan venagerin."

Tevî ku YNKê berî niha sekreterê giştî yê YNKê Celal Talabanî weke serokê lîsteyê ji bo hîlbijartinê diyar kiribû, lê li gor daxuyaniya duh, Erselan Bayîz weke serokê lîstê hat destnîşankirin.

Erselan Bayîz serokê parlamentoya Kurdistanê û endamê polîtbyuroya YNKê ye.

Dostekî kurdan bû serokê hevpeymaniya opozîsyona Sûriyê

Hevpeymaniya Niştîmanî ya Opozîsyona Sûriyê (HNOS) Ehmed El Cerba wek serokê nû yê hevpeymaniyê hîlbijart. Her wiha hat zanîn, hêzên Beşar Esed li bajarê Hums ê Sûriyê bi tundî êrişî

hevpeymaniya opozîsyonê hevrikî kiribûn ku di dawiyê de Cerba bi 55 dangan bû serokê hevpeymaniyê.

Ji aliyekî din, li gorî agahiyên ku çalakvanên Sûrî belav kirine artêşa Beşar Esed ji duh 05.07.2013 êrişên tund li dijî hêzên çekdar ên opozîsyona Sûriyê li bajarê Humsê dest pê kirine û êrişên han heta niha jî didomin.

Li gorî nûçeya BBC, hêzên Esed bajarê Hums û cihên ku hêzên çekdar ên opozîsyonê tê de hatine binecîkirin didin ber bombe û topên giran.

Li gorî daxuyaniyên rayedarên Neteweyên Yekbûyî jî, zêdetirî 1000 kesên sivil li nav şerê Humsê yê navbera artêşa Esed û çekdarên opozîsyonê de asê mane.

Serokê nû yê opozîsyona Sûriyê: Em û kurd birayê hev in

DÎLXWAZ BEHLEWÎ

Serokê nû yê hevpeymaniya niştîmanî ya opozîsyona Sûriyê Ehmed

Asî Erba, diyar kir ku heta pîrsa kurd li Sûriyê neyê çareserkerin şoreşa Sûriyê pêş nakeve. Cerba da zanîn, dê di demek nêzîk de serdana Hewlêrê bike û digel "birayê xwe yê mezin" Barzanî hevdişin pêk bîne.

Serokê nû yê hevpeymaniya opozîsyona Sûriyê Ehmed Asî Cerba ku îro di civîna endamên hevpeymaniyê de li bajarê Stenbolê hat hîlbijartin, taybet ji Rûdawê re axivî û diyar kir ku pîrsa kurd li Sûriyê yek ji pîrsên sereke ye û heta niha pîrsa kurd neyê çareserkerin şoreşa Sûriyê pêş nakeve. Cerba ku wek dostê kurdan tê naskirin, pesnê kurdan da û wiha got: "Em û kurd bi sedan sal e birayê hevdu ne. Me bi hev re ji serdema Osmanî heta serdema Fransa li dijî dujmanan şer kiriyê û dîroka me yek e."

Serokê nû yê hevpeymaniya opozîsyona Sûriyê rola kurdan li Sûriyê wek rolek dîrokî û niştîmanî zanî û ji opozîsyona kurdî xwest beşdarî opozîsyona

Sûriyê bibin û ji bo rûxandina Beşar Esed rolek aktif bilîzin.

Ehmed Asî Cerba da zanîn, di heyama mehekê de dê digel Desteya Bilind a Kurd (DBK) û Encumena Niştîmanî ya Kurdî li Sûriyê (ENKS) bicivin û wiha axivî: "Ez sedî sed dizanim ku bi vê hevdişinê re emê derbasî qonaxê nû bibin." Asî Cerba da zanîn, dê li Qahîreya paytexta Misrê digel opozîsyona kurdî bicivin û hewl bidin wan beşdarî opozîsyona Sûriyê bikin.

Serokê hevpeymaniya opozîsyona Sûriyê her wiha diyar kir ku dê serdana Hewlêrê jî bike û wiha axivî: "Ezê li Hewlêrê digel birayê xwe yê mezin serok Mesûd Barzanî hevdişin pêk bînim û nêrîna wî li ser rewşa Sûriyê bizanibim, ji ber rola wî di deverê de rolek niştîmanî ye." Cerba ragihand ku dê serdana kempa Domîz a penaberên rojavayê Kurdistanê jî bike û rewşa wan ji nêzîk ve bişopîne.

Rûdaw

hêzên çekdar ên opozîsyona Sûriyê dikin û beşek ji bajêr jî xistine bin kontrola xwe. Civîna HNOSê ku du roj bû li bajarê Stenbolê yê Tirkîyê dom dikir, îro bidawî bû. Li gorî agahiyên ku peyamnêra Rûdawê Sebriye Cotkar daye, siyasetmedarê sûrî yê dostê kurdan Ehmed El Cerba wek serokê nû yê hevpeymaniya opozîsyona Sûriyê hat hîlbijartin. Cerba dê li şûna Muaz Xetîb rûnê. Hat gotin, 4 kesên ji bo serokatiya

Herî zêde Kurd xwe dikujin

Mulkiye Birtane Parlementera Qers yê BDP balkişand li ser bûyerên xwekujiyên li nav Leşkeriyê û da zanîn ku herî zêde Kurd, Elewî û kesên demokratin û

eve jî ne tişteke ji rêzêye. Mulkiye Birtane Parlementera Qers yê BDP balkişand li ser bûyerên xwekujiyên li nav Leşkeriyê û da zanîn ku herî zêde Kurd, Elewî û kesên demokratin û eve jî ne tişteke ji rêzêye. Mulkiye Birtane Parlementerê Qers yê BDP li civîneke rojnamevanî de ragihand, Adem Kalkan li 23 Hezîranê li Bingolê li nav seyareya leşkeriyê de bi mirî hate dîtin. Li gor daxuyaniya rayedarên leşkerî Kalkan xwe kuştîye. Lê Birtane ragihand ku hejmeta xwekujiyên li nav leşkeriyê de dide zanîn ku herî zêde Kurd, Elewî, Ermenî û kesên demokratin û eve jî ne tişteke ji rêzêye.

Ermenistan doza vê axê dike

Bi minasebeta 100 saliya bîranîna komkujîya Ermenîyan ji aliyê dewleta Tirk ve, li Ermenistanê çalakiyê tene li darxistin. Di vê derbarê de li paytextê Ermenistanê konferansêk hate amade kirin. Serokê dadweriya vî welatî di konferansê de axaftinek kir. Ovspeyan di axvîna xwe de got: Divê mal û milken dêrên

Ermenîyan hemî şunve bête dayîn û hemû teslîmê Kiliseyê bête kirin. Herweha Pêwîste Dewleta Ermenistanê jî axa xwe ji Tirkîye şunve vegire. Ovspeyan da xuyakirin ku, pêwîste em bi rêya dadgehên navnetewî jî doza vê yekê li Tirkîye bikin.

Li Kerkûkê di teqînekê de ji malbatekê 4 kesan canê xwe ji dest dan

Îro li gundekî nehya Reşadî ser bi parêzgeha Kerkûkê bombeyeke ku berê hatibû danîn teqîya û di encam de ji malbatekê

çar kesên canê xwe ji dest da. Di vê derbarê de çavkaniyekê ji Rêveberiya Polîsên Kerkûkê agahî dan Basnewsê û got: "Îro li gundê Remlî yê nehya Reşadî ser bi Kerkûkê bombeyeke ku berê hatibû danîn teqîya û di encam de 4 hevvelatîyan canê xwe ji dest dan û her 4 jî ji malbatekê ne, kur û bav û du jin bûn." Heman çavkaniyê got ku tê texmînkirin ew bombeya han ji aliyê terorîstan ve bo hêzên ewlekariyê hatibe danîn û dema ew malbat derbas dibe bi wan de teqîya be.

Pêkanîna hêlên petrolê ji bo gihîştina serxwebûnê

Piştî ku berpîrsên hikûmeta Herêma Kurdistanê ragihandin ku hêlên veguhestina petrolê bo Tirkîyeyê di meha Îlona bê de dest bi şandina petrola Kurdistanê bo bazara cîhanê dikin, Kompanyaya Gulf Geystone dest bi gereke nû kir, ku egera wê heye ku baştirîn jêdera petrolê li Herêma Kurdistanê bibîne.

Kompanyaya Gulf Geystone, ku bîngeha wê ya sereke li Brîtanyayê ye, ragihand ku di vê heftiyê de ewê dest bi kolana bîra Şêxan 7 bike, bi kûrbûna bêhtir ji 4000 metreyan. Tê pêşbînîkirin ku ev kolan 9 mehan dom bike. Hêviyê mezin heye ku jêdereke girîng a petrolê bê dîtin. Kompanyaya Gulf Geystone ragihand ku ev jêder egera wê heye ku 10.5 milyar bermîl petrola yedek li xwe bigire. Bi niyaz e jî ku heta sala 2015 her rojê 150 hezar bermîl petrol li vê zeviyê hilberîne.

Kurdistan berê weke cihekî guncaw ku her heftiyekê çirokeke serketinê di warê petrolê de tomar dike navûdeng vedaye. Herêma Kurdistanê bi giştî 45 milyar bermîlên petrola wê ya yedek a teqezbûyî hene. Ewa ku niha çavên tevan lê ye, ew e ku hêla veguhestina petro-

la Herêma Kurdistanê ji bo Tirkîyeyê dikare petrola vê herêmê yekser û dûr ji desthilata Bexdayê bişîne bazarên cîhanê.

Piştî beşê vê hêlê heta dawiyê meha Îlonê bi dawî dibe. Zeviyên petrola Herêma Kurdistanê jî bi sînorê Pêşxabûr ve tîngî girêdan. Ev hêl heta sala 2015ê wê karibe yek

milyon bermîl petrol bişîne. Ev herêm ewqasî petrola wê heye ku wê karibe vê tibaba petrolê peyda bike. Bi ser de jî bi berdewamiya zeviyên petrolê yên nû tîngî dîtin.

Niha Herêma Kurdistanê her rojê 30 hezar bermîl petrol bi tankan dişîne Tirkîyeyê. Di meha Adara borî de Herêma Kurdistanê yekemcar petrola xwe ya xav li bazarên cîhanê firot. Bi ser vê de jî berê Herêma Kurdistanê petrola xav dişande

Tirkîyeyê û di beramber de berhemên petrolê ji Tirkîyeyê wêrdigirt.

Ev yekemcar bû ku hikûmeta Bexda ji firotina navneteweyî ya petrola Herêma Kurdistanê dilteng bû. Bexdayê ev wek çalakiyê neyasayî di warê petrol û xazê de daye nasîn.

Kurdistan li beramber navçeyên din ên Îraqê destê wê yê bilind heye. Hîç nebû weke beşên din ên Îraqê û nebû bereya duyem a şerê Sûriyê. Herwiha pîrsgirêka tundûtûjiya navxweyî nebû. Beriya demeke kin serokwezîrê Îraqê Nûrî Malîkî serdana Hewlêrê kir, da ku di asteke bilind de danûstandinê bike. Ev serdana Malîkî bo Herêma Kurdistanê ji sala 2011ê ve yekemcar bû. Ev jî nişana wê yekê ye, ku danûstandin weke ku çawa li ser axa Kurdistanê birêveçû, wiha jî li gor mercên Kurdan bûye.

Gelo Bexda dikare tevgera petrol û xazê li Kurdistanê ragire? Bi bawerîya min na. Her dema ev hêla petrolê kete kar, êdî dawiyê alîkariyê tê. Bexda jî amraz û samana wê ya wê yekê nîne ku karibe dijîtiya wê bike.

Ji konfaranse Lozanê û Paxta Sadabadê, pêvajoya qatkirina kurdistanê

(despêkli hejmar 221)

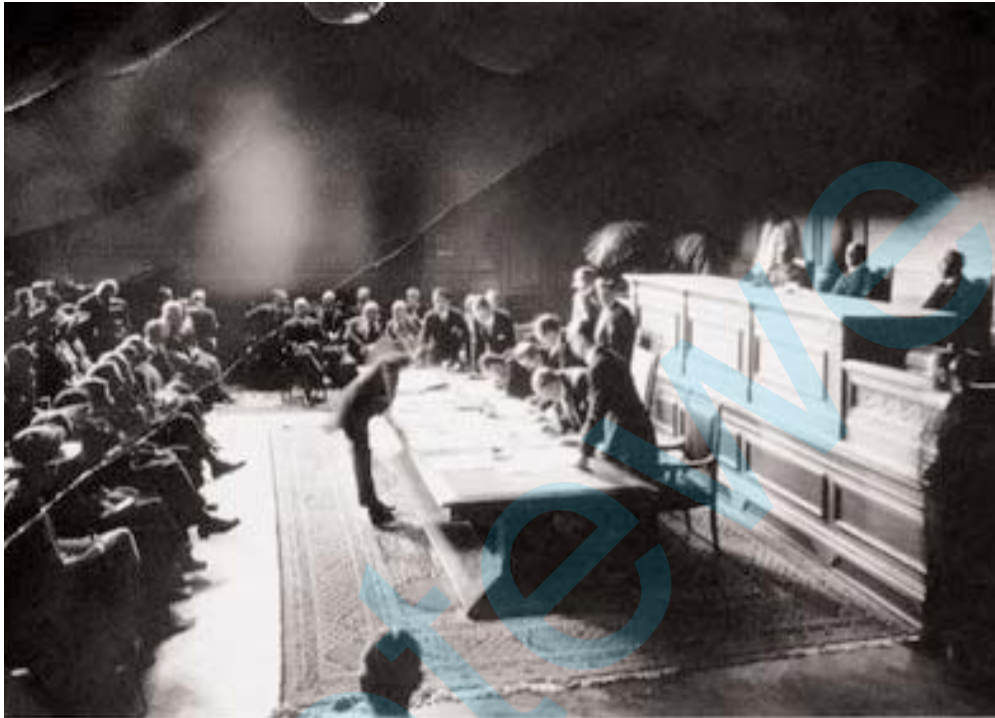
Bi vê yekê re wê bi rêveberîya tirk re di levkirinekê de li ber kurdan sekinî ban. Ku mirov wê demê bi hevkarîyaka van hêzan têkbirina şêx Seîd baş û qanc fahm nekê, mirov wê baş û qanc fahm nekê ku di roje me de ku ev 22 sal in ku rêveberîya başûrê kurdistanê ava ya lê ku hê destûra xwe ya bingihîn ne nivîsandîna wê jî baş û qanc fahm nekê. Hingî serketina kurd ya bihiştina azadîya xwe, wê serwerî û serdestîya Ingilîz û firansîzan ya li ser herêmê ya bi metîngerî wê ji holê hatiba rakirin. Bi têk-birina kurdan û Ingilîzan herêmên ku li rojhilat kiribûbûna bindestê xwe de dibin navê welatîtiya "Îraqê" de û firansîzan ji di bin navê Sûrî de parastin.

Ku Şêx Seîd biserketiba wê ew peyman jî di kirinê de ji holê rabû ba. Bi vê yekê re wê êdî temenê Firansa jî û yê Ingilîzan jî yê ku wê rewşa xwe ya li herêmê nikarîban bidina berdewam kirin wê afirîba, wê holê rabûba ew temenê wan yê li herêmê. Ku hêzên kurd, ew veguhaztina hêz ya li pişt wan di deme xwe de farqkiriba û ew bê bandûrkiriba, wê êdî firansa weke hêzên ingilîzan yên ku berî wê vekîşîyabûn wê ew jî herêmê bidest vekîşîna hêzên xwe ji herêmê bikira. Wê Îraqê ku li gor peymanê Lozanê ku wê herême ku serwerîya Ingilîzan li ser bû, weke xwe bi parastina wê ji holê rakiriba. Wê ew herême ku ew beşa başûroavayê kurdistanê jî di nav de ya û ku piştê bi Paxte Sadabadê re li ser wê axê Welatîtiya "Sûrî" hate pêşxistin, wê holê rabûba. Lê berî wê, wê temenê firanse yê li herêmê ku êdî kariba bima, wê ji bin şamitî ba. Wê ew statûqûya li herêmê ku di wê demê de li ser serê wê hatibû afirandin bi peymanê Lozanê re, wê ji binî ve hatiba xirakirin û wê rewşaka herêmê ya nû biafirî ba. Bi vê yekê re mirov karê bêje ku wê ancemê wê serketina şêx Seîd li herêmê rewşaka serketinê ne tenê ji kurdan re bihanîya. Wê herêmên araba jî û yên kurdan yên din jî, wê bi ji holê rakirina temenê peymanê Lozanê re wê ji herêmê ew hatiban derxistin û êdî herêm, wê bi serê xwe bigihîştina pêşketina xwe ya bi serê xwe di wê demê de. Bi vê yekê re, pêşketina herêmê wê êdî bixwe bûba.

Piştî Lozanê ku serhildanên kurdan zêdebûn, êdî welatên kurdistan di nava wan de hatibû qatkirin, bo pêşilêgirtina serhildanên kurd, Paxta SADABADÊ li darxistin û di wê biryara jidandina sînoran û kûrkirina zihniyeta Lozanê dan....

Ji kîjan aliyê ve ku mirov kîjan pêşveçûna ku li rojhilat bûya bêne ser ziman, divêt ku mirov wê sadsalê ji destpêka wê hildê dest û bidest hanîna wê ya li ser ziman bike. Ji bo ku baş were fahmkirin jî, ev yek pêdivî pê heya. Bi demê re ku dem tê salên 1900 û wan, êdî demeka nû li wê jî dest pê dike. Rojava ji deme jinûvebûnê(ronasansê) ve ketina xateka pêşketinê ya di xwe de. Bi wê xatê de bi aqil û zanîne re xwe ji nû ve li gor demê afirandin, wê weke xoslet û teybetmendîyê demê bê. Dem bi dem, wê aqil pêş bikeve. Bi wê re, wê di nav civak û civatan de jî pêşketin bibe. Rojhilat, ji ber rêveberîyên weke yên Osmanîyan, ji wê pêşketinê û awayê wê yê biazil dûr dikeve. Lê rojava dem bi dem ji wê demê pêve bidest pêşketina mazin ya di demê de ya bi xwe re dike. Rojava,

piştî deme jinûvebûnê re, êdî hin bi hin, wê pêşveçûna xwe ya bihizir, wê hin bi hin fêkiyê wê bidest bike. Şoraşa Ingilîstanê(1640), şoraşa Amarika(1776 û şoraşa firansa(1789), şoraşên ku mirov bigirîngiyekê bêne ser ziman in û şoraşên ku wê ji pêşarojê jî bina manîfesto û perspektif in. Bi teybetî, Şoraşa Firansa, pîr girîng a. Bi rewistîya wê ya zorî re wê demekê bi xwe re bide destpêkirin. bandûra wê, wê li her gelên demê bibe. Piştî wê re, wê "demeka şoraşê" wê dest pê bike. Rewiste ku bi wê derdikeve pêşa jî, rewista şoraşa netewî ya. Bi wê yekê re pêşî tégihîştin diafirê û piştê li dinyê li her devera wê, mirov karê bêje ku hema bêja her gel wê

şoraşaka netewî bike. Sadsale 18. min, demeka ku piştî wî demê re di qada civatî û civakî de tégihîştina xwe bixwe diafirê. Bi wê re êdî rabûna ser xwe diafirê.

Rojava, wê di wê demê de, bigişt wê şoraşaka netewî bike. Li her qitaya dinyê wê şoraş pêşkevin. Rewiste wê demê dualî ya. Ew dualîya wê, wê bi awayê civakîtiya wê û komalgarîya wê re ku di bin navê "Sosyalizm"ê de wê pêşketina wê bibe. aliyê din jî, ku aliyê netewî ya û bi navê wê demê "şoraşa burzîwa" dibe. Pêşketina pêşasazîyê, di temenê wê şoraşa burzîwa de ya. Aliyê yekemin ku bi navê sosyalizmê jî tê ser ziman, wê bi astakê xwe li ser wê bêne ser ziman û wê piştê bûna xwe denezana wê bike. Gotina Lenîn, ya ku digot ku "pêşî şoraşaka burzîwa li welêt, piştê ji wê buhurîna li sosyalizmê", wê temenê wê tégihîştinê biafirê û wê rastîya wê bêne ser ziman. Rojhilat, di pêşketina xwe de, di bin statûqûya rêveberîyan de dimêne û wê pêşketina xwe ya civatî û civakî najî. Ji ber vê yekê, êdî li şûn demê dimêne. Li Îranê û Tirkî jî, pêşketinên ku di wê qadê de tene ser ziman, mirov ku ji destpêka wê hilde dest, mirov nikarê ne weke şoraşna netewî bêne ser ziman û ne jî, weke şoraşna pêşasazî bêne ser ziman. Ji ber ku di temenê wê de, temen nebû. Îran, temenekî wê yê pêşketinê i herêmê baş hebû, Ew jî bikar ne hanî. Tirkî, weke qalibekî hate afirandin û piştê bi programên bişavtinê hate xwestin ku wê qalibî dagirin. Bi wê yekê re bi dehan xalk, ziman û çanda wan re ji holê hatina rakirin. Lê ew jî, di wê deme xwe de ne di wê astê de bûn ku wan pêşketinên li herêmên xwe bidina kifşkirin. Rojava bi pêşketina ku di xwe de jînkirîya

û bi wê pêşketinê re rêveberîya xwe ya ku afirandîya, bi wê ve girêdayî, pêşveçûnên rojhilat dide kifşkirin.

Rojava, di deme sedeme du şerên cihanê. Şerê pêşî yê cihanê, wê bi tememî, ahang(denge)ya herêmê jî, wê li ser bike xwedî gotin. Piştî re rojava, bi harikîn berî xwe dide rojhilat û bindestiyê pêş dixê. Dewlemendîyên wê, tene harikîn li rojava. Rojava, piştî şerê cihanê yê yekemin, êdî rojhilat, bi tememî bi rêveberîyên xwe re ketinedestbûnekê dijî. Tirkî hate avakirin, lê di avakirina wê de Ingilîztan, xwedî weyn a. Îran jî ji navinaka xwe ve hatîya girêdan. Piştî şerê cihanê yê yekemin, derketina li holê ya yekitîya sovyet jî dibe. Ew jî, wê ahangên

hate qatkirin, di nav wê rewşa hoyandinî de hate qatkirin û hate bicikirin. Bi vê yekê re deme ku kurd ji bo welat û jiyane xwe bikevina tekoşinê de weke ku ne tenê li ber welatên herêmê yên ku ser serê wan serdestin dikevina tekoşinê de, weke ku li ber pergaleên ku ew pergaleên herêmê bi wan ve girêdayîna re jî bikevina tekoşinê de na. Bi vê yekê re, divêt ku mirov rewşê baş û qanc fahm bike. Rêveberên rojhilat, bi vê yekê re di vê rewşê de di aslê xwe de ne bi vîna xwe na jî. Ew, ne bi serê xwe pêşketinên di nav xwe de jî kifş dikin.

Peymane Lozanê, weke destpêka wê hoyandinê ya. Şert û mercên demê yên ku di demê de bi derketina li holê ya yekitîya sovyetê ku afirîna jî li berçav tene girtin. Bi wê peymanê re, bi vê yekê re, bi hev ve hoyandin dihê afirandin. Ew peyman, di aslê xwe de, peymaneka ku piştî şerê cihanê yê yekemin bûya yê vê şert û mercê ya. Bi wê peymanê re, di deme ku yekitîya sovyetê avakirin û piştê bi artîşa sipî rojava li ber wê dikeve şer de û têk diçê, êdî valahîya ku bi wê têkçûnê bi wê re afirîya bi wê peymanê re bidest dagirtina wê dihê kirin. Piştî wê peymanê re wê peymanên din jî, wê li dîwê wê werina çêkirin. Peymane piştî peymanê Lozanê re ku dihê mohrkirin paxta Sadabadê ya. Ji gelek aliyên ve divêt ku mirov li ser wê paxtê jî bisekinê Ev paxt jî, weke peymanê Lozanê ku hatiya mihrkirin, wê pêvajoyaka afirandina pirs-girêka kurd biafirêne. Peymane Lozanê piştî ku hate mohrkirin, piştê hate salê 1935an, wê deme dana herêkirina wê bê. Hêzn herêmê wê hemû wê herê bikin. Piştî mohrkirina peymanê Lozanê re wê Ingilîztan wê ji rojhilat hêzên xwe bidest vekirînekê bike. Aliyê qate kurdistanê başûrê kurdistanê qate ku ew lê bicih jî bû, wê ewder di nav welatê ku navê wê bi avakirina wê re êdî piştî peymanê Lozanê re tê rojavê de wê bê hiştin. Lê wê kurdistanî, ti carî wê rewşê herê nekin. Ingilîztan, nifte wê derê jî, li berçav digirê û wê rewşê diafirêne.

Bi peymanê Lozanê re wê sînorê tirkî werina kifşkirin. Lê di aslê xwe de, wê sînorê Îranê jî werina kifşkirin. Sînorê Sûrî û Îraqê jî werina kifşkirin. Kurdistanî, di wê konfaransa ku ew peyman tede hate mohrkirin, hatina bê statû hiştin. Lê statûyên hêzên herêmê yên din hatina kifşkirin. Piştî wê peymanê re, wê li başûr jî û bakûr jî û rojhilat jî, û li başûr rojava jî, wê raperîn û serhildanên kurdan wê bibin. Lê, her raperîn û serhildanên wan wê bi xwûnê werina tafirandin. Li Bakûrê kurdistanê Serhildana Şêx Seîd û agirî, serhildanên herî mazin yên ku herêmî bûn.

Li başûrê kurdistanê bi Şêx Mahmudê Berzencî re raperîna kurdan dest pê dike û piştê di domê. Şêx Mahmudê berzencî, li ber Ingilîzan jî dikeve şer de. Lê ew wê têk herê. Piştî re wê rewşa kurdan ya serhildanê wê berdewam bike. Her serhildanên wan tene tafirandin. Piştî ku serhildanên mazin yên herêmî yên kurdan yên weke yên Şêx Seîd, agirî, Şêx Mahmudê berzencî û hwd, tene tafisandin, êdî demeka rastkirina kurdistanê li gor peymanê bi hêzên herêmê re dest pê dike. Herême Kurdistanê ya Der-simê piştî bidarvekirina Şêd Riza re jî, wê bi herêm bi herêm wê li ber xwe bide.

(dûmahî hejmar 223)

Abdusamet Yigî, rojevakurdistan.com

Президент Курдистана Масуд Барзани провел ряд своих визитов в Россию и

Администрации президента Фуад Хуссеин в выступлении для прессы отметил, что президента Курдистана встречают в разных странах как главу независимого государства. На этих встречах также обсуждалась политическая ситуация в Курдистане, связанная с принятым парламентом решением о продлении срока президентства Масуда Барзани на два года. Как сообщают осведомленные источники в ПСК и ДПК, на встрече с политбюро правящих партии Масуд Барзани выразил недовольство решением о продлении своих

Президент может вернуть в парламент решение о продлении его полномочий на 2 года

встреч с политическими партиями региона. Сначала он встретился с политбюро ДПК и ПСК, а затем с рядом других политических партий. На этих

Францию. При этом он отметил, что авторитет Курдистанского региона на международной арене с каждым днем возрастает. По этому поводу глава

полномочий на два года. Эти источники также сообщают, что Барзани может не подписать решения парламента и вернуть его обратно. **ПСКмедиа**

СМИ: Активисты РПК похитили турецкого жандарма

Активисты Рабочей партии Курдистана (РПК) похитили турецкого жандарма в провинции Диярбакыр, где курды вступили в столкновения с правоохранительными органами, выступая против строительства блокпоста жандармерии, сообщает интернет-сайт турецкого издания Hurriyet. Инцидент произошел в районе города Лидже. По данным издания, активисты РПК установили на автодороге контрольно-пропускной пункт и остановили автомобиль сержанта жандармерии. Началась словесная перепалка, жандарму

угрожали, а затем похитили его. Турецкие власти немедленно начали поиски стража порядка, кото-

рый проходил службу в спецподразделении жандармерии. Накануне в Лидже произошел столкновения служб безопасности и протестующих, жертвами которых стал один человек, еще

десять получили ранения. Несколько сотен человек вышли на улицы города, выступая против стро-

тельства здания блокпоста жандармерии. Заместитель главы правящей партии Справедливости и развития Хюсейн Челик назвал столкновения в Лидже заговором с целью сорвать

процесс примирения с курдами, а представитель РПК заявил, что речь идет о провокации. Турецкие власти с октября 2012 года проводят переговоры с лидером РПК Абдуллахом Оджаланом для урегулирования 35-летнего конфликта, который унес более 40 тысяч жизней. В марте этого года Оджалан призвал сторонников вывести боевые отряды из Турции и начать мирные переговоры. Два месяца спустя руководство исполкома Союза курдских общин объявило о решении о начале вывода боевиков из Турции.

Антинаркотическая кампания привела к напряженным отношениям между сирийскими курдскими сторонами

Напряженность в отношениях между вооруженными членами РПК-аффилированной "Партии Демократического Союза" (PYD) и их курдскими соперниками переросла в насилие и убийство нескольких человек на прошлой неде-

Африн, захватив 200 килограммов гашиша. В прошлый четверг в Амуде вспыхнули столкновения между демонстрантами и колонной "Комитета народной защиты" (YPG, филиала PYD).

Согласно отчету YPG, их

ле, после того как силы PYD осуществили вооруженные налеты, направленные, по утверждениям PYD, против наркоторговцев.

Милиция PYD – сирийского ответвления "Рабочей партии Курдистана" (РПК) – 17 июня задержала троих активистов в городе Амуде, и обвинила их в торговле коноплей. Аресты привели к акциям протестов на улицах Амуде. "Движение курдской молодежи" (ТСК) заявило о начале голодовки в поддержку арестантов. "Мы были потрясены последними арестами PYD, задержавших курдских активистов по обвинению в наркоторговле и многих других ложных обвинениях, которые не могут иметь отношения к этим активистам-революционерам", говорится в заявлении ТСК.

Оказавшись в котле восстания против президента Сирии Башара аль-Асада и гражданской войны, длящейся уже третий год, курдские районы Сирии страдают от безработицы и бедности, превращаясь в узловые центры производства марихуаны. Силы безопасности PYD провели много операций против возделывания конопли.

В другом, как предполагается, антинаркотическом рейде, прошедшем 23 июня в деревне Таль Газаль сирийского города Кобани, были убиты трое гражданских лиц, несколько человек были ранены и несколько арестованы. Представители "Курдского национального Совета" в Кобани осудили это нападение.

СМИ PYD утверждали, что один из задержанных подозреваемых, Мохаммед Исмаил, был членом крупнейшего конкурента PYD – "Партии Свободы", которая, впрочем, быстро опровергла эту информацию.

27 июня силы PYD провели антинаркотическую операцию в деревне Пиран района

бойцы были атакованы 313-й бригадой "Свободной сирийской армии". Но соперники PYD и "Партия Свободы" отвергают это, заявляя, что YPG стреляли в демонстрантов.

"Это была мирная демонстрация", заявил член "Партии Свободы", Велид Сексо в интервью "Аль Монитор". "YPG атаковали демонстрантов в Амуде, что привело к убийствам и ранениям".

Местный координационный комитет провинции Хасака, организовавший акции протеста в Амуде, заявил, что шесть гражданских лиц были убиты "в результате стрельбы РПК". Гарриет Аллсопп, эксперт по сирийским курдам, заявила в интервью "Rudaw", что подобные инциденты не являются новостью. "Мы видим все больше и больше мирных ... протестов курдов против PYD и все больше авторитарной тактики PYD. В большинстве случаев PYD отрицают свою ответственность".

Кроме того, по ее словам в Амуде уже давно есть сильное националистическое и анти-режимное движение, и многие курды говорят, что PYD действует против интересов курдского национально-го движения и против режима.

Недавно офис президента Курдистана, Масуда Барзани, провел экстренное совещание с представителями сирийских курдских партий, чтобы обсудить возникшую напряженность. Но напряженность, вероятно, продолжится, так как предыдущие совместные встречи Барзани и различных сирийских курдских групп не привели к улучшению отношений или укреплению сотрудничества.

На фото: Члены YPG и жители Амуде несут тело Демхата Нергиза, бойца YPG, убитого в ходе столкновений с исламскими повстанцами в прошлом месяце.
Kurdistan.Ru

"Горан" обещает продолжить протесты против продления мандата Барзани

"Движение за перемены" (Горан) подтвердило во вторник, что курдская оппозиция прибегнет к откры-

тым акциям протестов против решения регионально-го парламента продлить мандат президента региона еще на два года.

Парламент Курдистана в ходе своей воскресной сессии проголосовал за продление мандата Барзани как президента региона еще на два года. Лидер движения, Мухаммад Тофик, заявил агентству "Shafaaq News", что "мы, оппозиционные партии, считаем, что парламента

принял резолюцию, которая не является юридически его полномочием, ...и что продление его работы парламентом не связано с мандатом президента". Тофик говорил от имени трех оппозиционных партий Курдистана – "Движения за перемены", "Исламского Союза Курдистана" и "Исламской группы Курдистана". Парламент Курдистана заявил, что продление мандата Барзани даст более широкие возможности политическим партиям региона прийти к национальному консенсусу по конституции региона. Тофик назвал решение парламента "незаконным и абсолютно неприемлемым". Президент региона, который должен утвердить это решение, пока не подпisał резолюцию парламента.

"Аль-Каида" провела серию взрывов в Багдаде

Десятки иракцев были убиты и ранены в серии кровавых нападений, поразившей различные части Багдада. Власти и силы безопасности обвиняют "Аль-Каиду". Вечером 2 июля "Исламское государство Ирак" и "Группа аль-Шам" провели серию нападений в густонаселенных районах Багдада, вызвав большое количество смертей гражданских лиц. Старший офицер иракского МВД сообщил в интервью "Shafaaq News", что шесть заминированных автомобилей были взорваны в семи районах Багдада. "Число убитых и раненых превысило 100, в основном это мирные жители". Согласно данным ООН, 761 гражданин Ирака был убит в июне этого года. Более 1000 человек погибли в результате актов насилия в мае, ставшим одним из самых кровавых месяцев со времен сектантского конфликта в 2006-2007 годах. Сектантская напряженность в Ираке и регионе обострилась в результате гражданской войны в Сирии, где противники режима Башара Асада борются за свержение президента.

Барзани заявляет о глобальном прогрессе Курдистана

Президент Курдистана Масуд Барзани встретился в четверг вечером в своей штаб-квартире в Салахаддине с руководителями и представителями ряда политических партий Курдистана. "Барзани сообщил участникам встречи об итогах своего недавнего визита в Россию и Францию", говорится в заявлении офиса президента, которое цитирует агентство "Shafaaq News". "Курдистан развивается день за днем, и становится центром внимания международных сообществ и крупных международных компаний", говорится в заявлении. Барзани также говорил о визите, который он планирует сделать в сопровождении политической и правительственной делегации в Багдад в ближайшие дни. В ходе встречи собравшиеся обсудили внутреннюю ситуацию в Курдистане, вопросы конституции, выборы и недавнее решение парламента Курдистана. Участники представили свои мнения по этим вопросам.

ПСК уточнил причины своего голосования за продление мандата Барзани

"Патриотический союз Курдистана" (ПСК) заявил о причинах своего голосования за продление мандата президента Курдистана Масуда Барзани. Заявление политбюро ПСК уточняет, что продление мандата даст возможность получить еще два года времени для внесения поправок в конституцию региона, и, таким образом, избежать политического кризиса, возникшего из-за спора по способу внесения поправок в ее текст. Как уже сообщалось, в воскресенье парламент Курдистана проголосовал за продление

мандата лидера региона, Масуда Барзани, еще на два года. Сессия, на которой проходило голосование, стала свидетелем горячих дискуссий и схваток сторонников и противников продления. "ПСК считают, что в проект Конституции необходимо внести изменения с привлечением всего народа Курдистана, политических партий и организаций гражданского общества, но это не должно стать фактором их разделения, или поставить под угрозу социальный мир", говорится в заявлении Политбюро ПСК, возглавляемого президентом Ирака, Джалялем Талабани. "Спикер парламента Курдистана (один из лидеров ПСК, Арслан Байиз) приступил к реализации проекта в соответствии с рекомендацией президентства региона, чтобы найти способ пройти этот кризис в политическом процессе по вопросу Конституции". "ПСК стал перед выбором, либо рискнуть и вынести Конституцию на референдум..., или открыть дверь к глубоким политическим и социальным конфликтам". Резолюция о продлении мандата действующего президента была принята большинством голосов депутатов ПСК и ДПК ("Демократической партии Курдистана"), занимающих большинство мест в парламенте региона. Три оппозиционные партии, - "Горан", "Исламский Союз Курдистана" и "Исламская группа Курдистана" - отклонили голосование в пользу продления мандата Барзани. В соответствии с этим голосованием, Барзани сможет управлять регионом Курдистан до 2015 года. Но это станет последним его президентским сроком.

Kurdistan.Ru

В Стамбуле прошла демонстрация против расстрела в Дيارбакыре

Как сообщает газета "Hurriyet Daily News", турецкие работники государственного сектора присоединились к членам курдской "Партии мира и демократии" (BDP) в мирном шествии по стамбульской улице Истиклал в знак протеста против расстрела демонстрантов силами безопасности в юго-восточной провинции Диярбакыр. Столкновения вспыхнули в диярбакырском районе Лице между солдатами и жителями деревни, которые вышли на демонстрацию против строительства форпоста жандармерии.

Участники стамбульской демонстрации несли плакаты с надписями: "Мы хотим мира, а не форпостов",

"Сопrotивление Лисе, сопротивление Парка Гези" и портреты 18-летней жертвы столкновений в Лаци, Медени Йылдырыма. В марше также приняли уча-

стие депутаты BDP Сирри Сюрайя Ондер, который также был активным участником протестов в парке Гези, и Сабахат Тунджел.

Выступая на демонстра-

ции, Ондер заявил, что правительство проявляет нерешительность в мирном процессе. "Тот, кто хочет мира, не тратит время на строительство постов.

Гражданские лица, выразившие протест мирным путем, были обстреляны. Все их раны были на спинах. Мир не придет этим путем", сказал Ондер.

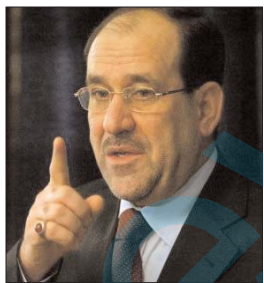
Он также заявил о множественных параллелях между социальными требованиями протестующих в парке Гези и требованиями курдского народа. "Правительство должно использовать этот жестокий инцидент как повод пересмотреть свою политику", добавил он. Турецкие силы безопасности открыли огонь, убив 18-летнего Медени Йылдырыма и ранив десять человек в ходе демонстрации против строительства нового форпоста жандармерии в деревне Каячик. Инцидент вызвал волну протестов, и опасения, что это может сорвать мирный процесс между правительством Турции и "Рабочей партией Курдистана" (РПК).

МВД Турции назначило четыре инспектора для расследования инцидента.

Малики: Сделки с Россией движутся вперед и не исключают новых сделок

Премьер-министр Ирака Нури аль-Малики заявил в среду, что соглашение о поставках оружия России движется вперед, и указал, что он не исключает "новых сделок" с Москвой. Малики заявил, что нет никаких препятствий на пути осуществления сделки по продаже оружия, заключенной Москвой и Багдадом в прошлом году, и оценивающейся в \$ 4,2 млрд. Премьер-министр не исключил

новых сделок по покупке оружия у

России, и заявил, что Багдад имеет давние исторические связи с Москвой в этой области. "Иракские военные привыкли использовать русское оружие", добавил он.

Хемин Хаврами: Продление мандата президента расширит политические возможности для решения вопроса конституции

Хемин Хаврами, член "Демократической партии Курдистана" (ДПК) и глава ее МИДа, 2 июля выступил на телеканале "Rudaw", заявив, что "продление президентского срока Барзани является гарантией достижения успеха демократии в Иракском Курдистане", и назвал сложившуюся ситуацию "чувствительным периодом, при котором Курдистан нуждается в стабильности больше, чем когда-либо. Президентство Барзани должно было закончиться этим летом с окончанием его второго четырехлетнего срока. Курдские законодатели проголосовали в парламенте в воскресенье за продление полномочий президента Бар-

зани еще на два года. Парламент объявил, что президент Барзани останется у власти до 19 августа 2015 года; решение было принято после того, как большинство избирателей согласилось на продление срока президентства, вызвав напряжение в зале парламента со стороны оппозиции. В заявлении, распространенном официальным сайтом президента Курдистана, говорится, что Масуд Барзани собирается обратиться к обществу, чтобы сообщить его собственную точку зрения на продление срока президентства, а также по поводу парламентских выборов, после того как он вернется в Курдистан из поездки в Европу.

"Исламский союз Курдистана" хочет реформировать КРГ

"Исламский союз Курдистана" (ИСК), одна из оппозиционных партий в Иракском Курдистане, хочет провести общую реформу Регионального правительства Курдистана (КРГ), об этом заявил в интервью с "Rudaw" ее лидер, Мохамед Фарадж.

Фарадж заявил, что "Исламский союз" хочет "реформы во всех областях политики, экономики и системы управления".

После двух месяцев антиправительственных протестов в Сулеймании в 2011 году, три оппозиционных группы - "Исламский союз", "Движение за перемены" (Горан) и "Исламская лига Курдистана" (Komal), - представили ряд рекомендаций по реформированию КРГ. Фарадж считает, что правительству по-прежнему необходимо рассмотреть эти рекомендации. "Мы представили правительству решения, мы дали им комплексные решения, основанные на воле народа", сказал он. "Теперь дело

правительства - действовать". Оппозиционные группы, во главе с "Горан", хотят, чтобы конституция региона была отправлена в парламент для внесения поправок. Они хотят, чтобы система

автономного правительства была изменена с президентской на парламентскую. "Для народа, который только начал двигаться к демократии, концентрация полномочий в руках одного человека не очень хороша", сказал Фарадж. "Таким образом, мы хотим, чтобы система была разделена на две части, президентскую и парламентскую". Надеюсь положить конец тупиковой ситуации по вопросу конститу-

ции, в начале этого месяца президент региона Масуд Барзани обратился ко всем политическим партиям с просьбой представить свои рекомендации парламенту, и Фарадж считает, что это было правильным шагом.

"Я думаю, это был настоящий шаг", сказал он. "Вместо того чтобы оставить вопрос на политиков, я думаю, будет лучше, если парламент примет решение по правовым вопросам. Политики могут создать больше напряженности в отношениях своими заявлениями, которые они делают, но внутри парламента депутаты могут говорить лицом к лицу с меньшей агитацией".

В последние несколько месяцев разговоров о том, что предшественник Фараджа, Салахаддин Бахадин, может быть выдвинут кандидатом в президенты на следующих выборах, Фарадж заявил: "Это только предположение, а не формальная заявка, но это

его право - участвовать в выборах". Он также отверг утверждения, что Бахадин, который ушел в отставку в прошлом году, по-прежнему работает за кулисами партии. "Бахадин был нашим лидером в течение 18 лет, он является национальной фигурой, и без сомнения, он будет иметь свою собственную точку зрения относительно событий", сказал Фарадж. "Мы благодарны ему, если его взгляды соответствуют нашим. Если нет, мы попросим его остановиться". Фарадж также отрицает, что оппозиционные группы договорились вместе выдвинуть главу "Горан", Науширвана Мустафу, кандидатом в президенты. "Это вопрос, который мы обсудим позже", сказал он.

Фарадж подтвердил, что лидеры исламских партий раздумывали над совместной работой на предстоящих выборах, но сказал, что члены его партии отвергли эту идею.

Багдад, Эрбиль и российское оружие

Вслед за визитом президента Курдистана, Масуда Барзани, в Россию в начале прошлого месяца, Багдад объявил, что иракский премьер, Нури аль-Малики, также планирует поездку в Москву.

Во время своего визита 19 июня, Барзани встретился с председателем "Газпрома" Алексеем Миллером и подписал новый контракт с российским нефтяным гигантом. "Газпром" уже вошел в число двух десятков иностранных нефтяных компаний, которые работают в Курдистане.

Это был второй визит Барзани в Россию. В феврале он встречался с президентом Владимиром Путиным, всего лишь спустя две недели после визита аль-Малики в Москву,

где последний подписал контракт на покупку оружия ценой \$ 4 млрд.

Хасан Алави, известный ученый и член иракского парламента, говорит,

Некоторые наблюдатели считают, что новый визит Малики в Россию предназначен для новых закупок оружия для Ирака, тем более, что его страна теперь освобождена от санкций ООН, не позволявших ранее Багдаду производить и приобретать оружие.

что посещения Малики и Барзани России не случайны. "В политике не существует такой вещи, как совпадение", говорит Алави. "Перекрытие визитов Барзани и Малики показывает, что обе стороны глубоко обеспокоены. Как курды Ирака опасаются приобретения Ираком

тяжелого вооружения и возможного повторения прошлых преступлений против них, так и Багдад обеспокоен тем, что Барзани может убедить русских заключить оружейную сделку с курдами", говорит он.

Из России Барзани вылетел в Париж, где он встретился с президентом Франции Франсуа Олландом. Там он говорил об отношениях между Багдадом и Эрбилем, указав, что после визита аль-Малики в Эрбиль в начале этого месяца, появилось "больше открытости и оснований для диалога" между обеими сторонами.

Он также говорил о роли курдов в будущем Сирии, сказав: "Курдский народ стремится к демократии, и только демократия может разрешить кризис в Сирии".

Эрдоган: Правительство полно решимости идти вперед в процессе урегулирования

Премьер-министр Турции Реджеп Тайип Эрдоган пообещал продолжать текущий процесс урегулирования, направленный на решение многолетнего курдского вопроса Турции, несмотря на напряженность, которая вспыхнула на юго-востоке Турции в последнее время. Но подчеркнул, что его правительство не поддастся на давление со стороны про-курдской "Партии мира и демократии" (BDP), которая призывает остановить строительство новых военных постов и плотин в регионе. Об этом сообщает газета "Todays Zaman".

"Те, кто хочет саботировать этот процесс и испортить атмосферу в стране, никогда не смогут избавиться от ответственности, от черного пятна и угрызений совести. Мы настроили наши сердца на

процесс. Мы рисковали жизнью во имя этого процесса. Никакой саботаж или провокации не помешают нам на этом благословенном пути в поиске решения", сказал Эрдоган. Замечания премьер-министра прозвучали на парламентском совещании группы его партии во вторник.

Эрдоган заявил, что его правительство видит будущее Турции в разрешении курдского вопроса и отсутствии столкновений, а лишь в спокойствии и мире. Премьер-министр также сказал, что терроризм не принес ничего, кроме боли, крови и слез нации и курдам в частности. "Мы должны спасти всех наших граждан от горя", сказал он. Один человек погиб и девять получили ранения в прошлую пятницу, когда начались столкновения между силами безопасности и протестующими против строительства нового форпоста жандармерии в деревне района Диярбакыр. Форпост на турецком языке именуется "kalekol", словом, которое местные жители связывают с притеснением курдов в течение многих лет. Инцидент случился после трех месяцев затишья, начавшегося в марте после прекращения огня, объявленного заключенным лидером "Рабочей партии Курдистана" (РПК), Абдуллой Оджаланом, и приведшего к фактической остановке конфликта между РПК и турецким государством. Инцидентов вызвал волнения по поводу перспективы процесса мирного урегулирования.

Эрдоган добавил, что правительство не нуждается в чем-либо разрешении на строительство форпостов безопасности в регионе. "Мы должны построить форпосты безопасности. Почему? Для обеспечения безопасности нашей страны. Нам не нужно просить разрешения политических партий или каких-либо организаций для этого, не так ли?" BDP утверждает, что строительство военных постов и дамб по соображениям безопасности беспокоит людей региона и, следовательно, ставит будущее процесса урегулирования под сомнение. Партия также утверждает, что правительство может потратить деньги, выделяемые на эти высоко бюджетные проекты, использовав их на другие средства развития региона. **Kurdistan.Ru**

Восточный высокий суд Дании /апелляционный/ принял вчера решение об отзыве у курдского телеканала "Рож-ТВ" лицензии на вещание. Эта мера наказания предусмотрена за поддержку деятельности Курдской рабочей партии /КРП/, внесенной Евро-союзом, США и Турцией в списки террористических организаций.

Судья Ханс Кристиан Томсен назвал спутниковый телеканал "рупором КРП" и признал его винов-

Датский суд отозвал лицензию спутникового телеканала за поддержку Курдской рабочей партии

ным в подстрекательстве к терроризму. Суд посчитал

доказанными "личные, финансовые, организа-

ционные и исторические связи" между КРП и двумя компаниями, которым принадлежит "Рож-ТВ". Они приговорены к штрафу в 5 млн крон /670 тыс евро/ каждая.

В январе прошлого года эти компании были приговорены к штрафу судом первой инстанции, однако за телеканалом была сохранена лицензия на вещание.

Созданный в 2004 году "Рож-ТВ" пользуется большой популярностью среди курдов во всем мире. Вещание ведется на различных языках, в том числе на турецком, арабском и фарси с территории Дании. Его офис находится в Бельгии.

Пока менеджеры телеканала не сообщили, будут ли оспаривать вынесенное судом решение.

Турецкие власти отвлеклись от примирения с курдами

Жертвой политического противостояния в Турции оказался процесс примирения с курдами. Вопреки обещаниям властей, договоренности о выводе из страны отрядов курдских боевиков так и не были исполнены. Оппозиция обвиняет премьера Реджепа Тайипа Эрдогана в том, что он, сконцентрировавшись на подавлении протестов, пренебрег решением курдского вопроса. А это может привести к новому вооруженному конфликту в Турецком Курдистане.

План по урегулированию курдского вопроса, который в Турции называют "мирным процессом", был запущен в конце прошлого года. Депутаты входящей в парламент прокурдской Партии мира и демократии провели несколько встреч с лидером Рабочей партии Курдистана (РПК) Абдуллой Оджаланом, который с 1999 года отбывает наказание в одиночной камере тюрьмы на острове Имралы неподалеку от Стамбула. Весной стали известны детали этих переговоров. Соглашение между правительством и Абдуллой Оджаланом, гарантом которого выступила Служба национальной разведки Турции, предусматривало вывод из страны курдских боевиков и прекращение вооруженного конфликта, который длится уже более 30 лет (см. "Ъ" от 21 марта).

Правительство во главе с премьером Реджепом Тайипом Эрдоганом возлагало на "мирный процесс" большие надежды. Окончание затянувшейся войны с курдами позволило

бы турецкому лидеру поднять свой рейтинг в преддверии предстоящих в будущем году президентских выборов. Перемирия с нетерпением ждут и курдские активисты, которые рассчитывают на освобождение Оджалана и расширение своих прав, в том числе получение права на образование на курдском языке. Однако волна демонстраций, охвативших Турцию в июне, спутала все карты. Ответственность за провал "мирного процесса" турецкая оппозиция возлагает на премьера. По ее мнению, господин Эрдоган демонстративно игнорировал курдов, бросив все силы на урегулирование внутривнутриполитического кризиса. В результате ключевое положение принятой в марте "дорожной карты" — разоружение и вывод с территории Турции курдских отрядов — так и не было реализовано.

Ситуация осложнилась в конце прошлой недели, когда по всей Турции прокатилась волна митингов в поддержку курдов. Это произошло после инцидента в провинции Диярбакыр, в сердце Турецкого Курдистана, где в ходе столкновения с жандармерией погиб один и было ранено более десяти человек. На прошлой неделе население города Лидже в этой провинции выступило против возведения армейского блокпоста под предлогом "укрепления порядка". Реджеп Тайип Эрдоган обвинил курдское население Диярбакыра в связях с нарко торговцами и объявил: срыв мирного процесса провоцируют сами курды.

С резкой ответной критикой в адрес премьера выступила сопредседатель Партии мира и демократии Гюльтан Кышанак, потребовав от властей "завершить мирный процесс любыми способами". Госпожа Кышанак заявила, что "обвинять курдов в причастности к наркоторговле так же

несправедливо, как называть их террористами", и посоветовала премьеру "смягчить тон".

А лидер РПК Абдулла Оджалан назвал инцидент в Диярбакыре и нападки на курдов "ошибочным курсом", который может помешать осуществлению мирных договоренностей с Анкарой. "Подавление протестов лишь предлог, под которым скрывается неготовность турецкого правительства завершить мирный процесс", — заявил "Ъ" председатель Федеральной национально-культурной автономии курдов России Фархат Патиев. По его словам, "дальнейшая судьба переговоров полностью зависит от турецкого руководства, поскольку курдская сторона все договоренности исправно выполняет".

ДИПЛОМАТ

№ 23 (222) 8-14 Июль 2013 ОБЩЕСТВЕННО-ПОЛИТИЧЕСКАЯ ГАЗЕТА

ПОСЛЕДНЯЯ страница

Барзани прибыл в Багдад

Президент Курдистана Масуд Барзани прибыл в столицу Франции, Париж, в

субботу 29 июня.

Как сообщают курдские СМИ, во время своего визита в Париж Барзани встретился с президентом Франции, Франсуа Олландом, чтобы обсудить двусторон-

ние отношения между регионом и Францией, а также ряд вопросов, представляющих вза-

имный интерес.

В поездке Барзани сопровождает высокопоставленная делегация чиновников Регионального правительства Курдистана (КРГ).

Президенты про-

вели переговоры в Елисейском дворце в Париже, сообщается в заявлении офиса Барзани. Во время встречи были затронуты ряд тем, касающихся развития и укрепления отношений между Францией и Курдистаном. Французская сторона подчеркнула важность этих отношений и свою заинтересованность в них.

"Отношения между Курдистаном и Францией - давние отношения", сказал президент Барзани, выказав благодарность за "поддержку и дружественное отношение французского народа

к людям Курдистана". На встрече также шла речь о текущей ситуации в Ираке и роли Ирака и курдов в регионе и, в частности, в Сирии.

Президент Барзани высказал свое мнение по этому вопросу, заявив, что "курдский народ в Сирии борется за достижение демократии, и что решение проблем и кризисов в Сирии не может быть достигнуто вне демократического пути".

Участники встречи также обсудили ряд других вопросов, в том числе, ситуацию в регионе в целом и экономические отношения Курдистана с другими странами.

Парламент Курдистана продлил мандат Барзани на два года. Оппозиция против

Парламент Курдистана проголосовал в воскресенье за продление мандата лидера региона, Масуда Барзани, еще на два года. Резолюция была принята голосованием большинства представителей союзных партий, "Патриотического союза Курдистана" (ПСК) и "Демократической партии Курдистана" (ДПК), которые составляют большинство с точки зрения количества мест в парламенте, - 111 мест.

Три оппозиционные партии: "Движение за перемены" (Горан), "Исламский Союз Курдистана" (ИСК) и "Исламская группа Курдистана" (Комала) отклонили голосование в пользу продления мандата Барзани. По словам источника агентства "Shafaq News", во время заседания парламента разразились бои и жаркие споры из-за отказа депутатов оппозиционных сил продлить мандат Барзани. Но, все же, продление было принято большинством голосов. В соответствии с этим голосованием, Барзани сможет занимать пост президента до 2015 года. Из-за разногласий председательство парламента было вынуждено разделить повестку дня на две сессии. На первом заседании, прошедшем 30 июня, ряд оппозиционеров вызвали хаос в парламенте, превратившийся в словесные препирательства и закончившийся уходом представителей этих блоков.

Охраной парламента была задержана партия сандвичей, предназначенная для питания депутатов, в которых были спрятаны свистки, которыми пользуются футбольные болельщики. Согласно сообщением, они предназначались для депутатов от "Горан", таким образом готовившихся сорвать заседание. Один из членов "Горан" бросил бутылку с водой в большой экран телевизора, висящий внутри зала парламента зала, разрушил его и повредил микрофоны, сообщают агентства Курдистана. Новый зал парламента Курдистана открылся 19 мая прошлого, в 21 годовщину первой законодательной сессии парламента, прошедшей в 1992 году. На ремонтные работы было потрачено около пяти миллиардов динаров (около \$4,5 млн.).

Курды Казахстана собрали подписи за выдвижение Масуда Барзани в качестве президента региона Курдистан

Как сообщает сайт "Рожава Курд", курдская диаспора Казахстана собрала 12800 подписей в поддержку выдвижения Масуда Барзани

в качестве президента региона Курдистан. Акция была организована главой "Общественного объединения казахско-курдской дружбы Хеви (Надежда)", Мухаммедом Барзи. Масуд Барзани, сын легендарного лидера курдов, Мустафы Барзани, является действующим президентом региона. Его второй срок управления Иракским Курдистаном подходит к концу. На воскресном заседании парламента Курдистана продлил мандат Барзани еще на два года. Это решение парламента пока не утверждено президентом.

Эрбильский Марафон получил статус Международного марафона мира

AIMS (Ассоциация международных марафонов) официально внесла Эрбильский Марафон в список "Международных

марафонов мира", что рассматривается как большое достижение его организаторами.

Эрбильский Марафон является международным спортивным событием и акцией в защиту мира и спокойствия в Ираке. Участники состязания также стремятся сообщить миру о стремлении курдского сообщества к миру и справедливости в своем регионе, что поддерживается широким спектром международных партнеров и сторонников.

Первый Эрбильский Марафон был проведен в октябре 2011 года, далее последовал второй - в октябре 2012 года

- с участием спортсменов и любителей из 49 разных стран. Участниками Эрбильского Международного марафона мира, который пройдет 25 октября 2013 года, могут стать все желающие, не только профессиональные бегуны, но и любители спорта, семьи, члены неправительственных и правительственных организаций, молодежные клубы или любые неформальные группы. Забег проводится на 4 км, 10 км и полный марафон - 42,194 км.

Статистический "Гара Центр" совместно с парламентом Курдистана провели опрос, результат которого показал, что 80% населения Иракского Курдистана выступают за референдум по ратификации конституции.

Соцопрос: 80% курдов хотят референдум по конституции

"Споры по поводу целесообразности проведения референдума по конституции Курдистана, или ее ратификации в парламенте, заставили нас задуматься о проведении исследования в Курдистане, чтобы понять, чего хотят сами люди", заявил представитель центра, Хива Сабир, во время специальной пресс-конференции.

Согласно информации, полученной "Гара Центром", из 3000 человек, принявших участие в этом опросе (из них - 65% мужчин и 35% - женщин), 80% высказались за ратификацию конституции путем референдума.

Метод исследования был случайным; были опрошены жители всех провинций Курдистана. Уровень образования участников колебался от начального до высшего.

Масуд Барзани, президент Иракского Курдистана, в последнее время активизировал свои усилия по вынесению проекта конституции Иракского Курдистана на референдум. Представители курдской оппозиции, однако, стремятся внести поправки в проект до референдума, в парламенте.

Kurdistan.Ru

TƏSİSÇİ VƏ BAŞ REDAKTOR:

TAHİR SÜLEYMAN

İMTİYAZ Ü SERNIVİSAR:

TAHİR SİLƏMAN

УЧРЕДИТЕЛЬ И ГЛАВНЫЙ РЕДАКТОР:

TAXIR SULEYMAN

Tel: +994 50 352-33-18

Azərbaycan şöbəsinin redaktoru:

Ramiz Cəbraylov

Xüsusi müxbir:

Sakit ÇIRAQLI

Региональный корреспондент:

Усуб ТЕЙФУР

Müəlliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın

mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

www.diplomata-kurdi.com

Ünvan: Bakı şəhəri 40, küçə

S.Mehmandarov ev 25, mənzil 17

Navnisan: Bakı 40, soyaq

S.Mehmandarov xani 25, mal-17

Адрес: Баку 40, улица С.Мехмандаров

дом 25, кв.-17

Qəzet "Diplomat" qəzetinin bilgisayar mərkəzində uyğun sahifələnilib və "Bəxtiyar-4" mətbəəsində çap olunmuşdur.

e-mail: hewler@mail.ru

Şəhadətnamə: NFS 005004966

BUSB-un Sabunçu rayon filialı

VÖEN 1800061582

H/h 438010000

Sifariş: 1500